SALI
5
Temmuz 1938
YIL: 21-3
Sayı: 7357-1447

KURUN

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 (İstanbul)

Telgraf adresi: Kurun - İstanbul
Telef. 21413 (Yazı) 24370 (İdare)

Bugün 12 sayfa
Sayısı heryerde 100 para

Askerimiz Hatayda

Konuş yerlerini seçecek ilk müfrezelerimiz

Dün akşam Hataya girdiler

Askerlerimizi karşılıyan mekteplîler ve halk..

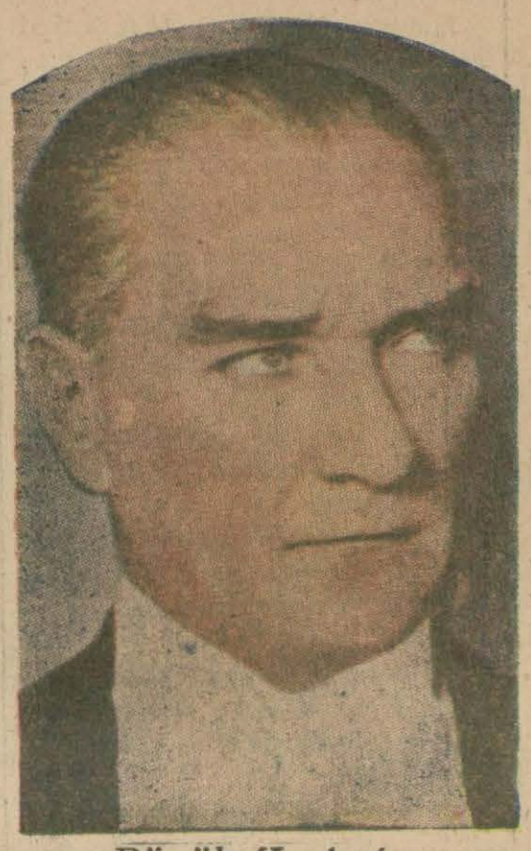

Büyük Kurtarıcı

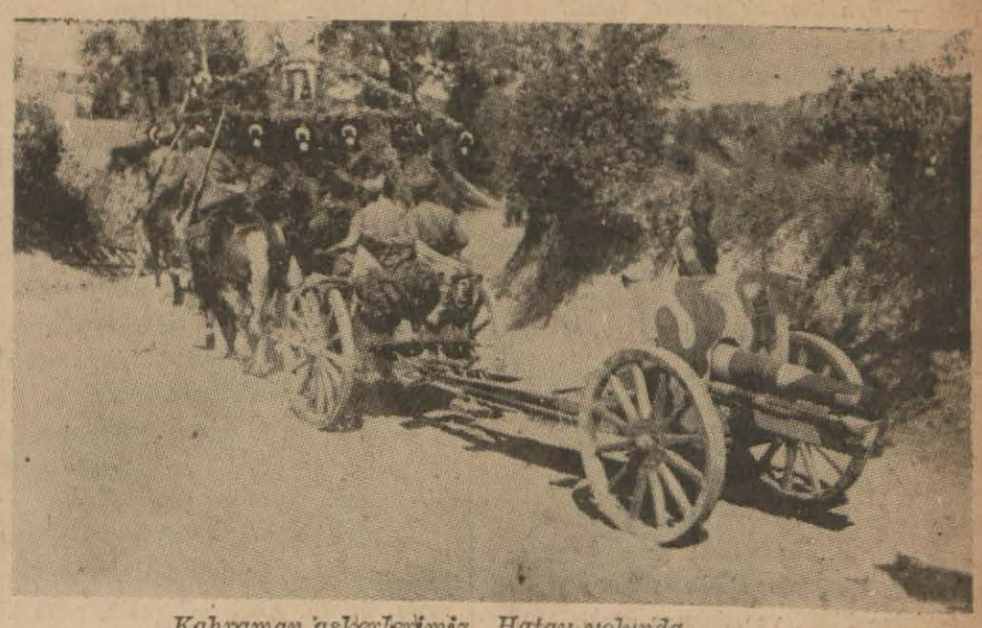

Kahraman askerlerimiz Hatay yolunda....

Hariciye vekâletinde yapılan merasim

Dr. Aras ve Ponso dostane sözler söylediler

Dostluk muahedesi ve diğer vesikalar imza edildi

Fransız sefiri Ponso

Doktor Rüştü Aras

Ankara, 4 (A.A.) — Bugün Hariciye Vekâletinde, Türk - Fransız dostluk muahedesiyle merbutatı olan müşterek beyannameler ve protokolün imzası merasiminde Hariciye Vekili ve Fransız Büyük Elçisinden maada hariciye genel sekreter muavini Nebil Batı, orta elçi Cevat Açıkalın ve diğer hariciye erkânı ile Fransız büyük elçiliği ataşemiliteri Albay de Courson ve büyük elçilik sekreteri B. Roux ve gazeteciler bulunmuştur.

İmzada, Suriye mümessili Emir Arslan da hazır bulunmuştur.

Vesikaların imzasından sonra, Dr. Tevfik Rüştü Aras Fransız büyük elçisine hitaben, bu mühim vesikaların mesut bir surette aktedilmiş olmasından dolayı memnuniyetini bildirmiş ve bu vesikaların, Fransız - Türk münasebetlerinde yeni bir dostluk devresine hareket noktası teşkil eylediğini ilâve eylemiştir.

Dr. Tevfik Rüştü Aras, bilâhare

Fransa Hariciye nazırı Bone ve Paris sefirimiz Sırrı Davaz

Emir Arslan'a dönerek; bu münasebetle, memleketinin Suriye hakkındaki sempatisini beyan etmiştir.

(Sonu Sa. 4 Sü. 1)

Resmî tebliğ

Ankara, 4 A.A. — Resmî Tebliğ:

1 — Bugün saat 18 de Hariciye Vekâletinde Hariciye Vekili Dr. Aras ile Fransız büyük elçisi M. Henri Ponsot arasında dün "3 Temmuz 1938,, üzerlerinde mutabakat hasıl olan vesikalar imzalanmıştır. İmzalanan bütün vesikaların: dostluk muahedesi, müşterek beyanname ve merbut protokolün derhal neşri kararlaştırılmıştır.

2 — Antakyada 3 Temmuz tarihinde imza edilen genel kurmaylar anlaşmalarına tevfikan Sancakta Fransız kuvvetlerile teşrikimesaî edecek olan Türk kuvvetlerinin kendilerine tahsis edilen menatıkta konuş yerlerini intihap etmek üzere konuş müfrezeleri bu akşam "4 Temmuz 1938" de Hataya gireceklerdir. Türk kuvvetleri yarın "5 Temmuz 1938,, de gündüz gireceklerdir.

Artık sevinebiliriz

Hatay meselesi hakkında Ankaradan, Antakyadan ve Paristen gelen haberleri okudukça, hele on sekiz senedenberi yabancı bir tazyik idaresi altında inleyen yüz binlerce Türkün askerlerimize, Atatürkün bu kahraman evlâtlarına millî bayram tezahürleri içinde kavuştuklarını düşündükçe göğsümüz kabarıyor; kalbimiz sevinç ve iftihar hislerile dolup taşıyor.

Hatay Türklerini kurtarmak Büyük Önder Atatürkün millete karşı verdiği bir söz idi; bu söz mutlaka yerine gelecekti, ve işte nihayet geldi. Hatay ülkesi onun büyük eserlerinden biri olarak tarihte kendine lâyık mevkii aldı. Artık bugünden itibaren Hatay Türkleri kurtulmuştur. Çünkü Atatürkün kahraman evlâtlarının himayesine girmiştir.

Şimdiye kadar yabancı bir takım suikastçıların Hatak Türklerini esir olarak tutmak için müracaat ettikleri bütün o silâhlı ve silâhsız tazyik vasıtaları kökünden yokolmuştur.

Hatay meselesi memleketimizin bir köşesinde kangren olmuş yara gibi milli emniyetimizi mütemadiyen tehdit edip duruyordu; Türkiye ile Fransa arasında böyle halledilemez bir mesele oluşu cenup hudutlarımızda bir takım korkunç mikropların faaliyet merkezi haline getirmişti; bundan Sancağın Türk ahalisi olduğu kadar memleketimiz de zarar görüyordu. Hatay ülkesine Türk askeri girmekle cenup hudutlarımızdan milli emniyetimizi zehirleyen bütün bu mikropların tehlikeli tesirleri de ortadan kalkacaktır.

Hatay meselesinin son safhasında Milletler Cemiyetinin aradan kalkarak doğrudan doğruya Türkiye ile Fransa arasında halledilmesine gelince, bu cihet Türk - Fransız münasebetlerinin istikbali bakımından ayrı bir muvaffakıyet olmuştur. Ak-

ASIM US

(Sonu: Sa. 4. Sü. 5)

Günlerin peşinden:

Silâhsızları himaye

İngiltere hükûmeti harpleri da ha insani bir şekle koymak için çalışıyor. Bu cümleden olarak İspan yada olduğu gibi Uzak Şarkta Çin - Japon harbinde de açık şehirleri n bombardıman edilmemesini, çocukların ve silâhsız halkın himaye olunmasını istiyor. Bu hususta teşebbüsler şimdiye kadar iyi bir neti ceye varmamıştır. Hattâ bu arada Japon hükûmeti İngilterenin teşe bbüslerine red cevabı bile vermiştir.

Fakat şimdi bazı Avrupa gaze teleri haber veriyor ki İspanyadaki âsiler değilse de Japon hükûme ti nihayet bir dereceye kadar akıl ve insaf yoluna giriyormuş. Bunun delili de bu hafta içinde Londrada Japon büyükelçisinin balina balıklarını avcılara karşı himaye etmek için İngiltere hükûmeti ile bir mukavele imza etmesi imiş! Bundan sonra bazı deniz mıntakalarında ki balina balıkları avlanmıyacakmış..

Öyle ya.. Japon hükûmeti balina balıklarını avcılara karşı himaye etmeğe karar vermişse bir gün belki bombardıman tayyarelerine karşı Çinlilerin çocuklarına ve kadınlarına merhamet edebilir...

Hasan Kumçayı

BATAKLIKTAN İMPARATORİÇELİĞE

Yazan: Kadircan Kaflı No. 79

— Kararımızı çabuk versek!

Dedi.

Konuşmalarına devam ettiler.

Onları dinliyen Narses'le Markülüs'ün artık hiç bir şüpheleri kalmamıştı. Ansızın ikisi birden yalın kılıç ortaya çıktılar. Narses nazıra:

— Teslim ol, alçak! İmparator emrediyor!

Dedi.

Nazırın şaşkınlığı ancak bir iki saniye sürdü. Sonra birdenbire toparlandı. Antoninaya bakarak kaba bir küfür savurdu ve yolunu kesenlere:

— Savulun!

Diye bağırdı. Kapıya doğru yürüyüp gitmek istedi. Markülüs onu önledi:

— Teslim olmazsan öldürürüz. İmparatorun emridir!

— Sen kim oluyorsun, aptal?

Kılıcını çekti ve saldırdı. Ayni zamanda adamlarını yardıma çağırdı.

Koşup geldiler.

Narses de muhafızları çağırmıştı. Karanlıkta ve çiçek tarhları arasında kılıç parıltıları görüldü. Çeliklerin birbirine çarpmasından çıkan sesler ve sert homurtular birbirne karıştı.

— Al sana!..

— Oooof!..

Markülüs inliyerek yere düştü: Yaralanmıştı.

Joanis kapıya giden en kısa yolu adan hiç umulmıyan bir çeviklikle o taçık gördü. Ağır ve şişman vücudunrafa koştu. Biraz önce geldiği yolları büyük bir hızla, soluk soluğa geçti. Gemiye bindi ve Bizansa geçti.

Düştüğü tuzağın büyüklüğünü pek iyi anlıyordu. Artık bundan kurtuluş yoktu. Şimdi ne yapabilirdi? Sarayına gitse, hattâ sabah olmadan, gelip yakalıyacaklardı. Şimdiden orayı kuşatmış olmaları bile uzak bir ihtimal değildi.

Teodoraya yenildiğine şüphesi kalmamıştı. Darağacı, yağlı ip, cellât, balta ve zindan gibi korkunç şeyler gözlerinin önünde canlanıyor; boğazı tıkanıyor, tüyleri diken diken oluyor, başının biranda gövdesinden ayrılarak ayaklarının dibine yuvarlandığını sanıyor, örümcekli tavanlarla nemli duvarlar arasında havasızlıktan öleceğini düşünüyordu.

Kurtuluş için hiçbir ümidi yoktu Çünkü Teodorayı belki herkesten daha iyi tanıyordu.

Korku ve şaşkınlık onun kafasını felce uğratmıştı. Yerini kaybetmemek için hiçbir kurnazlık düşünemiyordu.

Eğer dosdoğru imparatora giderek:

— Beni aldattılar ve tuzağa düşürdüler.

Deseydi inandırması ve kurtulması ihtimali çok uzak değildi, fakat bunu da yapamadı. O da diğerleri gibi Ayasofyaya koştu:

— Ben Allahın uşakları arasına katılmak istiyorum, içeri alınız! Canım size emanettir.

Dedi.

Ayasofya başpapazı onu büyük bir sevinçle karşıladı. Çünkü oraya sığınanların canları kurtuluyordu ama malları bazan kiliseye kalmıyordu. O anda Ayasofya kilisesi belki dünyanın en büyük hazinelerinden birini kazanmış bulunuyordu.

Hemen Yoanisin başı traş edildi. Şatafatlı ve ipekli nazır elbisesi çıkarıldı ve kaba saba bir papas elbisesi giydirildi

Ayasofya baş papazı Kapadokyalının huyunu pek iyi bildiği için bir aralık kulağına doğru uzanmış, şöyle fısıldamıştı:

— Ellerim, uğurludu. Bugün bu mukaddes elbiseleri giydiriyorum. Yakın bir zamanda size imparatorluk elbisesini ve tacını da giydireceğim.

Yoanis kaçmak ve papas elbisesi giymekle suçunu kabul etmiş, meydanı Teodoraya bırakmış oluyordu.

Sabahın ilk ışıklarile beraber bu haber şehre dağılırken bütün yüzler gülüyor; sevinçten birbirlerinin boyunlarına atılanlar, vaktile uğradıkları haksızlıkları birbirine anlatarak diş gıcırdatanlarl pek çoktu.

— Yaşasın sevgili ve âdil Vasilisamız! Gebersin Kapadokyalı cellât!.

• • •

— 19 —

FOTYOS VE BELİZERİN ŞEREFİ..

Antaninanın gözlerinin içi saadetten parıldıyordu. Bu hal Belizerin hoşuna gidiyordu. Onun gene kendisile beraber geleceğini sanıyordu. Fakat tam yola çıkılacağı gün karısını çok durgun buldu, başı çatkılı ve yüzü asıktı

— Nen var karıcığım!

— Hastayım. Başım çok ağrıyor. Yolda artarsa diye korkuyorum.

Belizer karısını kucakladı. Elini onun alnına koyarak birkaç saniye durdu. Orada her zamandan çok sıcaklık buluyordu. Antanina:

— Pek o kadar ateşim yok, değil mi? Fakat bilsen, başım çatlayacak gibi. Sicilya ve Revende iken ayni hal olmuştu. Pek iyi hatırlıyorum.

Diyordu.

Eğer hastalık bir kaç gün istirahatten sonra geçecekse bu o kadar mühim bir şey değildi. Antanina daha sonra yola çıkar ve kocasına kolaylıkla yetişebilirdi Çünkü ordu hiçbir zaman onun kadar çabuk yol alamazdı.

Belizer bunu söyledi. Karısı onun ellerini avuçlarına alarak öptü:

— Umarım ki geçer.. Geçmese de hasta hasta yola çıkarım. Seni yalnız bırakamam.

— Hayır sevgilim, hastalığın geçmeden yola çıkma! Bunu ben de istemem. Sonra, Allah esirgesin, sana bir şey olursa!.

— O kadar iyi kalblisin ki..

General Belizer gitti. Biraz sonra Antaninanın yüzündeki somurtkanlıktan iz bile kalmamış; çok şen ve mesut bir halde aynanın karşısına geçmiş, tuvaletini yapıyordu

Belizer henüz Nikomedyaya varmıştı ki arkadan gelen bir atlı hemen onu görmek istediğini bildirdi. Bu onun en sadık uşaklarından biriydi. Generale:

Karınız siz gittikten sonra..

Diye soluk soluğa söze başladı. Belizer merakla sordu:

— Hastalığı arttı mı?

— Hayır efendimiz, hastalığı filân yok. Zaten yoktu, size öyle göründü.

— Peki ne oldu?

— Teodosyüsle buluştu ve beraber yaşıyorlar!

— Teodosyüsla buluştu ha..

Belizer dişlerini sıktı ve yerinden kalkarak bir aşağı bir yukarı sert adımlarla dolaşmağa başladı. Birkaç defa böyle gidip geldikteh sonra birdenbire uşağın önünde durdu:

— Şimdi onlar nerede?

— Halkedondaki köşkte.

— Peki.. Çık dışarı..

Uşak çıkarken kapıda Fotyos göründü. Son hazırlıkların bittiğini söyleyecek ve ordunun yola devamı için emir alacaktı. Üvey babasını çok düşünceli ve kızgın gördü. Uşağı görünce onun kötü bir haber getirdiğini hemen sezdi ve ona baktı. Fakat uşak başını eğerek kapıdan çıktı.

General Belizer üvey oğluna döndü. Gözlerinin içinde yardım dilenen bir hal vardı Fakat söyleyemiyordu. Fotyos ona yaklaştı:

— Baba! Nen var?.

General Belizer elini onun omuzuna koydu ve içini çekerek:

— Annen..

Dedi. Sözüne devam edemedi.

— Anneme bir şey mi olmuş?

— Hayır, her zamandan daha iyidir, daha sağlam ve şendir. Fakat ben bitkin bir haldeyim. Artık dostlarımın değil ya, askerlerimin bile karşısına çıkmağa yüzüm yok.

— Neden? Yoksa gene Teodosyüsle mi?

— Evet, buluşmuş ve Halkedondaki köşkte yaşıyorlarmış. Biz oradan ayrılırken hasta görünmesi bunun içinmiş!

— . . . . .

— . . . . .

Şimdi Fotyos da dişlerini sıkıyor, yumruklarını sıkıyor ve içinden küfredip duruyordu. Birdenbire doğruldu; sert bir sesle generale şunları söyledi:

Hatay anlaşmasından Fransa memnun...

Eylûlde imza edilecek olan dostluk anlaşması ile Şarkî Akdeniz muvazenesi de temin edilmiş olacak

Hatay meselesinde anlaşmaya varılması Fransız matbuatında da büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

"Parisuar,, gazetesinde siyasî muharrirlerden Jül Sauervein yazdığı bir yazıya şöyle başlıyor:

Bugünkü tarihin yanına beyaz bir darp işareti konulabilir. Haber verilen dostluk ve erkânıharp anlaşmaları ile, Fransa ve Türkiye arasındaki dostluk münasebatı sağlam bir surette muhafaza edilmiş oluyor. İskenderundaki idare şekli ile ortaya çıkmış olan ihtilâflar da bundan sonra artık büyük bir ahenk içinde tetkik ve halledilecektir. Hiç olmazsa bir ihtilâf ortadan kalkmış bulunuyor.

Muharrir, Hatay işinin 1921 denberi geçirdiği safhaları da kısaca anlattıktan sonra son günlerde meselenin aldığı ciddî şekli işaret ediyor ve halledilen şeyin hakikaten müşkül bir mesele olduğunu söylüyor. Son anlaşma şeklini de şöyle tesbit ediyor:

Fransa bütün arazide asayiş kuvvetini kendi elinde tutacaktır. Yalnız, bilhassa Türk ahalinin bulunduğu yerlerde Türk asker kuvvetlerinin bulunmasını kabul etmektedir.

Hariciye nazırının eylûlde Ankarada imza edeceği dostluk muahedesine gelince; bu muahedenin gayesi yalnız iki memleket arasındaki münasebatın inkişafı değil, ayni zamanda şarki Akdenizde müvazeneyi muhafazadır.

Şunu ilâve etmeye lüzum yoktur ki, Fransanın İskenderun meselesinde gösterdiği barışçı siyaset ahalisi islâm olan bütün müstemlekelerimizde çok iyi tak dir edilecektir.

—o—

Elektrik mühendisleri Ankaraya döndüler

Silâhtarağadaki elektrik fabrikasının tevsii ve şebekenin ıslahı hakkında verilen karar üzerine mahallinde tetkikat yapmak üzere şehrimize gelen Nafıa Vekâleti mühendisleri tetkiklerini bitirmiş oldukları ndan dün akşam Ankaraya dönmüşlerdir.

Hükûmet merkezine varır varmaz, fabrika hakında yaptıkları tetkik neticesinde hazırlamış oldukları raporu Vekâlete vereceklerdir.

Resmî Gazetede çıkan kanunlar

Ankara 4 (Telefonla) — Meclisin tatilinden evvel kabul edilen kanunlar sıra ile resmi gazetede neşrolunarak meriyet mevkiine konmaktadır. Bugün kü resmi gazetede neşredilen şunlardır:

Yüksek mühendis ve teknik okulları mezunlarının mecburî hizmetlerine dair kanun pul ve kıymetli kâğıtlarının bayiler ve memurlar vasıtasile sattırılmasına ve bunlara satış aidatı verilmesine dair kanun, vakıflar teşkilâtı hakkında kanun.

Ankarada yangın

Ankara 4 (Telefonla) — Bugün saat 13 de Samanpazarında bir fotoğrafhanede yangın çıkmış bitişiğinde bulunan bir berber ve ayakkabıcı dükkânlarile iki ev tamamen yanmıştır. Yangının neden çıktığı henüz malûm değildir. İtfaiye yangını saat üçte söndürmüştür. Tahkikata devam olunmaktadır.

MÜESSİF İRTİHAL

İstanbul Kasabları Türk Anonim Şirketi meclisi idare reis vekili Nuri Aka dün vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 11 de, Aksaraydaki evinden kaldırılacak, namazı Aksaray Valide camiinde kılındıktan sonra, Topkapıdaki şehitliğe defnedilecektir.

Nuri Aka, ticaret hayatında dürüstlüğü ve namusu ile tanınmış, herkesin hürmet ve muhabbetini kazanmış çok halûk, çok temiz bir zattı. Kederli ailesi efradile ticaret ve iş ailesi olan Kasablar Şirketi erkânına taziyetlerimizi beyan ederiz.

Elli milyonluk borç

Fransa parayı İspanyadaki hangi hükûmete verecek

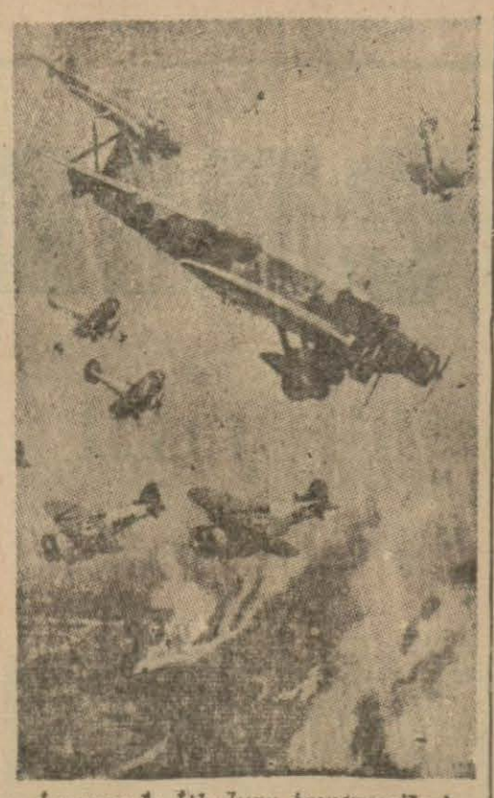

İspanya'ya İtalyan tayyareleri

Bugün Fransız millî bankasından hem Valensiya, hem de Burgos hükûmeti bizim paramızla elli milyon lira kadar tutar bir para istemektedir.

Büyük bir malî ihtilâf çıkmasına sebeb olan bu parayı Fransa bankası, İspanya dahilî harbi çıkmadan evvel, İspanya millî bankasına borçluydu. Bu para, malî muvazeneyi temin için, ihtiyat akçesi altın olarak 1931 de Fransaya ödünç verilmişti.

O zaman mukaveleyi İspanya hükûmeti namına, bankanın ikinci müdürü olan Don Pedro Gomez imzalamıştır.

1936 da, dahilî harb başlamadan bir müddet evvel, Gomez istifa etmiş, bankanın müdürlüğüne de Don Nikolau d'Olver gelmiştir. İsyan başladıktan sonra da Gomez Franko tarafına geçmiştir ve bugün Burgos merkez bankasının müdürüdür.

1936 da, harb başladıktan bir müddet sonra Fransa bankası, İspanya millî bankasına haber göndererek paranın hazır olduğunu ve aldırmalarını bildiriyor.

İspanyol hükûmeti o sırada acele etmiş ve Fransadan alacağını almış olsaydı ortaya bu günkü mesele çıkmıyacaktı.

Fakat general Franko Fransanın borcunu Valensiya hükûmetine vereceğini haber alınca, derhal Parise müracaat ediyor ve bu paraya kendisinin hakkı olduğunu ileri sürüyor.

Diğer taraftan da Valensiya hükûmeti derhal parayı almak için Parise adam göndermek üzeredir.

Fakat Fransa, bu parayı hem Valensiya, hem Burgos hükûmetine vermeye mecbur olmaktan korkarak, ikisine de borcunu henüz ödiyemiyeceğini söylüyor.

Cumhuriyetçi hükûmet, eskiden olduğu gibi şimdi de millî bankanın kendisine ait olduğunu, binaenaleyh, Fransanın, borcunu yine kendisine vermesi lâzımgeldiğini iddia ediyor. Bundan başka, Fransanın, alacaklarını aldırması için bankanın cumhuriyet hükûmeti müdürüne mektup göndermiş olması da bu paraya Valensiya hükûmetinin hakkı olduğuna bir delil sayılıyor.

Franko hükûmetiyse, bu gün, İspanyol millî bankasının şubeleri bulunan şehirlerden çoğunun kendi idaresi altında bulunduğunu, binaenaleyh bankanın Franko hükûmetine ait sayılması ve Fransanın da parayı ona vermesi lâzımgeldiğini ileri sürüyor.

Bugün Pariste Valensiya ve Burgos hükûmeti mümessilleri, Fransa bankasıyla bu hususta temasta bulunmaktadırlar. Fransa henüz kararını vermiş değildir ve henüz vereceğe de benzemiyor.

Katî zaruret olmayınca

Bu sene orta mektep açılmayacak

Ankara, 4 (Telefonla) — Maarif Vekâletinden haber verildiğine göre bu yıl orta mekteplerde yirmi ilâ yirmi beş bin talebenin baş vuracağı tahmin olunmaktadır.

Halbuki bu sene kültür kadrosuna gelecek öğretmen adedi geçen yılki boşlukları ve bu yıl açılacak şubeleri doldurmaya bile kifayet etmiyecektir. Bu münasebetle bu yıl yalnız lüzumlu görülen yerlerde mevcut mekteplere şube açmakla ve mevcutları takviye etmekle iktifa edilecek ve kat'î zaruret olmadıkça orta mektep, açılmıyacaktır.

Bazı yerlerde şube açmak imkânı elde edilmiş olsa bile talebe fazlalığı olan yerlerde çifte tedrisat tatbik edileceğinden şimdiden gözönünde bulundurulması için, vekâlet alâkadarlara tebligatta bulunmuştur.

Liman memurlarının gece yevmiyeleri

Ankara, 4 (Telefonla) — Gece mesaisi ücretleri tahsisatının liman memurlarına sureti tevziine dair talimatnameyi vekiller heyeti şu suretle kabul etmiştir:

Şube âmirleriyle İstanbul ve İzmir liman reislerine ve vekillerine her nöbetçi kaldığı gece için 100, inzibatı temine ve kontrole memur olanlara fen memurlarına ve mülhakat liman reislerine ve vekillerine 75 müstakil liman memurlarına ve vekillerine 50 liman memurlarına ve makinistlere ve vekillerine 40 tayfa ve odacılara 30 ar kuruş verilecektir.

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 "
6 aylık	475	820 "
Yıllık	900	1600 "

Tarifesinden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş tammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur

Takvim — Salı Çarşanba, 5 Temmuz-6 Temmuz, 7 nci ay - Gün 31

Cemaziülevvel 1357	7	8
Rumî Haziran 1354	20	21
Hızır günü	61	62
Gün doğuşu	4.34	4.35
Gün batışı	19.44	19.44
Sabah namazı	2.34	2.35
Öğle "	12.18	12.18
İkindi "	16.18	16.19
Akşam "	19.44	19.44
Yatsı "	21.46	21.25
İmsak	2.16	2.17

15 Yıl Evvel Bugün

Sıhhiye Müdürü Burhanettin, ve polis müdür muavini Kâmil beyin Florya deniz hamamlarında yaptıkları tetkikat sonunda tanzim edilen talimatnameye göre:

1 — Hamamların dahilinde yalnız kadınlara mahsus olmak üzere bir kısım ayrılacaktır. Bu kısmın müstakil bir methali bulunacak ve her tarafı tahta perdelerle sıkı bir surette kapanacaktır.

2 — Kadınlara mahsus kısımdan maada erkek ve kadınlara mahsus olmak üzere umumi kısımlar da tesis olunabilir.

3 — Adabı umumiyeye muhalif hareket edenler ceza kanununun 202 nci maddesi ile tecziye edileceklerdir. Banyo mahallerinde müskirat kullanılamaz. Banyolar tulûşems ile beraber açılacak ve guruptan bir saat sonra seddedilecektir.

Edebiyat münakaşaları :

"Baki,, etrafında

Bay Sadettin Erguna cevap

II

Yazan: **Tahir Olgun**

(*Baştarafı dünkü sayımızda*)

"Beş, altı sene sonra doğdu denilecek olursa Abdurrahmanın 61 yaşlarında mülâzim ve müderris olduğunu kabul eylemek lâzımgelir ki imkânsızdır ve böyle bir tahmin, Baki'nin Fatihte doğduğunu söylemek kadar esassız olur,, diyor.

Muhterem müverrihe soruyorum: Baki 933 de doğmuş, ancak 971 de müderris olabilmişti ki 38 yaşlarında idi. Kendi bu kadar geçkin bir yaşta müderrisliğe nail olduğu halde nasıl oldu da büyük oğlu 22, küçüğü 20 yaşında o dereceye çıkabildi?

(Zâdegânı ilmiye) den oldukları ve Kadıasker evlâdı bulundukları için değil mi?

Eskiden bir müderris olabilmek için senelerce çalışmak ve imtihanlarda kazanmak lâzımgeldiği halde sonra . ları müderrislik rüüsünün nazar takımı gibi hoca zadelerin beşiklerine asıldığı, oğlu doğduğunu "Bir müderrisiniz dünyaya geldi!,, diye haber veren şeyhislâma yeniçeriağasının: Efendi hazretleri; anasının karnı Süleymaniye medresesi mi? Diye sorduğu şüphesiz Bay Sadettinin de malûmudur.

Ben, şu suali bir tahmin değil, müverrihin tahminine karşı bir ihtimal olarak irat etmiştim. Mademki bu, Bakinin Fatih semtinde doğduğunu tahmin etmek gibi imiş. O halde o tahmin esassız değil, pek esaslı olmak lâzımgelir. Çünkü (zâdegânı ilmiye) nin pek küçükten müderris ve okumadan âlim! oldukları tarihî hakikatlerdendir.

Yine muhterem edebiyat müverrihi "Bay Tahir Olgun ikinci ve üçüncü tenkitlerimi zarurî olarak kabul etmek mecburiyetinde kalıyor,, diye bir zafer nidası salıveriyor.

Atayi'nin (Şekayik Zeyli) nde ve Bakinin tercümei halinde şu satırlar münderiçtir:

" . . *Badehu Kadızade Efendinin Süleymaniyede yeni cemiyetlerine dahil ve ser hal kai emâil olup 62 tarihinde Nahçevan seferinden kafil esmasında rikâbı padişahiye ref ettikleri:*

Ol zaman kim birini medresei âliyenin
EYledin lûtfedüp Ahmet Çelebiye ihsan
Arsai bahse girüp cevherimiz arz. ettim
Tig veş herbirimiz şimdi kaluptur uryan
ne revadır fudalâ kala kıbab altında
Kim görübtür ki ala bahri habab içre nihan

(*Nesir*) *altmış üç senesinde Halep kadısı olduklarında devlet gibi hem rikâp ve bazı mahakimde naibi mehâp oldular. ol tarihte Halep beylerbeği Kubad paşaya lâmiyyi hilâliyelerin ve cenâbı Mevleviye kasidesi zaiyelerine ihda etmişlerdi..,,*

İşte bu satırları dalgın bir zamanımda okurken ibaredeki ibham dolayısiyle yani yukarıdanberi Bakiden bahsedilirken "63 senesinde Halep kadısı olduklarında,, cümlesinden şairin Halep den o vakit şeyhislâm bulunan Ebussud efendiyi anlamış ve öyle yazmıştım Sonra tekrar ve dikkatli okuyunca Halebe kadı olanın (Kadı zade) ve (Cenabı Mevlevi) den maksat da o olduğunu anladım, evvelki anlayışıma göre basılmış sayıfaları yeniden tabettirdim.

Bay Sadettin, mahza beni techil için — bugün o risalede bulunmıyan — bu hitabeyi temcit pilâvı gibi tekrarlayıp duruyor. Ayni ibarenin alt tarafında Baki'nin Konyada rastgeldiği Şam kadısı Ebussuud zade Mehmet Çelebiye kaside verip bir tavsiyename aldığı yazılıdır. Garibi şu ki bunu da Bay Sadettin, nedense yanlış anlamış ve Mehmet Çelebiyi Konya kadısı yapmış.

Kendisi bu sehvi için "Bay Tahir Olgun benim de Baki maddesinde bir yanlışımı bulmuştur. Buna müteşekkirim. Çünkü itirafiyle sabit olduğuna göre yanlışsız eser yazmak hiçbir müellife nasip olmamıştır,, diye insaf gösterdikten sonra şunları ilâve ediyor:

"*Fakat bu yanlış Bay Tahirin yaptığı gibi yedi sekiz sayfayı yeniden bastırmayı icap ettirecek şekilde değildir. Benim hatalı cümlem şu idi: (Yolda Konyaya uğradıkları esnada orada Kadı olan Ebussuud zade Mehmet Çelebi ile görüşerek..) Mehmet Çelebi Konya kadısı olmamıştır, Şam kadısıdır. Şu halde bu cümleyi o şekilde tashih etmek icap eder. Çünkü gaye, tarihî bir hakikatin tezahürüdür ve maksat ilme hizmettir..,,*

Evet, maksat ve gaye budur. Onun için benim yanlışlarım düzeltilmiş, fakat Bay Sadrettin eserinde olduğu gibi kalmıştır. İkimiz de bir eseri okurken yanılmışız. Eğer şu hal, kendisinde dalgınlıktan ileri gelmişse — ki öyle olduğundan şüphe etmem — bende de öyle olmuştur. Yok, ben cehlimden anlayamamışsam onda da öyle olmak lâzımgelmez mi?

O halde benim yanlışım bir cümleden ibarettir, onunki yedi sekiz sayıfa tutmuştur diye hatayı bile bâlâpervazane itiraf etmenin mânası nedir? Yanlışın uzunu, kısası olacağını da bilmezdim! Acaba "Yaptığım yanlışlara karşı vücuda getirilen tenkitleri kaçamaklı cümlelerle kapatmağa çalışan,, hangimiz oluyoruz?

Baki'nin mezar taşı hakkında yanlış malûmat verdiğimi yazan müverrih, Evliya Çelebi'den naklen (Hadi) nin şair hakkındaki vefat tarihi kıtasını tesbit ediyor. Birinci mısraı vezinsiz olan bu kıtayı benim de gördüğümü, fakat vezinsiz olduğu için almadığımı söyleyişime cevap vermiyor. Müdekkik müverrihin onu aynen yazdıktan sonra doğrusunu bulup yazması icap etmez mi idi?

Baki'nin çoluğu çocuğu olup olmadığına dair bir yerde kayıt göremedim demiştim. Bay Sadettin bunu tenkit etti. "Mecburî birkaç söz,, de bu ibareyi naklederken (olup) kelimesini unutmuşum.

Muhterem müverrih, bunu da gayet ehemmiyetli buluyor ve benim tahrif ile işin içinden sıyrılmak istediğimi anlatıyor. Bilmem ki o kelimenin bulunup bulunmayışiyle mâna ne kadar değişecek. "Maksadım Bakinin sicillini ve silsilenamesini yazmak değildi,, deyişime de "o halde şairin bina eminliğinden, Haleb nâibliğinden, Mekke kadılığından, hattâ karısı Tutu kadından bahsetmeğe ne lüzum vardı?,, diye soruyor. Cevap vereyim:

Şairin zatına dair ve benim bildiklerim oldukları, hele Bina eminliği, yahut nazırlığı şimdiye kadar edebiyat tarihlerine geçmediği için bahsettim. Bay Sadettin, Baki Divanını yeni harflerle bastırdığı sırada bunu okumuş ve öğrenmiş olduğunu söylüyor. Yeni bir buluş demek olan bu vazifeyi acaba o vakit niçin ilân etmedi de benim o yanlış iki formamın mütaleasından sonra kitabına geçirdi?

Bay Sadettin, benim (Bakiye dair) risalesinde muhtelif mevzulardan bahsettiğim halde Baki'nin ancak iki eserine dair malûmat verdiğimi, diğerlerinin müellifleri ismini bile bilmediğim için onlara dair söz söylemediğimi ileri sürüyor. O tercümelerin isimleri de müellifleri de (Şekayik Zeyli) nde yazılıdır. Ben, ikisinden maadasını görmediğim için bahsetmedim.

Bay Sadettin, Kanunî'nin Baki'ye verdiği kitaplardan birinin adını (Keşfi Keşşaf) diye yazmıştı. Ben bunun doğru olmadığını söyledim. Çünkü verilen kitaplar fıkıh ve usulü fıkha dair olduğu için bu (keşif) in (Keşfi Yezdevî) olacağını zannediyorum.

(Keşşaf) ise malûm olduğu üzere bir tefsir kitabıdır. Muhterem müverrih, buna verdiği cevapta ikimizin de Atayiden naklettiğimiz bu yanlış rivayet, ikimize de ait olacağını, Atayi'nin ibaresini benim de aynen risaleme geçirdiğimi söylüyor. Evet, ben de naklettim ama olduğu gibi bıraktım. Çünkü Atayi'nin (Keşif) e neden dolayı (Keşşaf) sıfatını taktığını bilmiyordum. Fakat Bay müverrih, Atayi'nin ifadesini nakletmiyor, kendisi katî bir lisan ile beyan ediyor.

Bizim (Baki'ye Dair) risalesinde Bay Sadettinin zikretmeğe lüzum görmediği — fakat zikrinden geri kalmadığı — daha bazı yanlışlar da varmış. "Meselâ Atayi'nin nakline göre Baki'nin Medineden İstanbula geldiği tarih 990 Cemaziyülâhırasındadır. Halbuki Bay Tahir bu avdeti bir yıl önce göstermekte,, imiş.

Ben, Atayi'nin ibaresini şöyle hülâsa etmişim: "Baki — 987 — 1579 da Mekke ve 1580 . 988 de Medine kadılığına gönderildi. 1581 . 989 da azlolunup İstanbula geldi.,,

Şu hülâsa dikkatle mütalea buyurulsun. Gösterdiğim 989 rakamı, Baki'nin azlini mi müş'irdir, İstanbula gelişini mi? 989 Şevvali içerisinde Medineden azlolunan bir kadının toplanıp kalkması ve Hicazdan İstanbula kadar otura, kalka gelmesi için epeyce müddet lâzımdır. O müddetin hitamında 990 senesi girmiş olur.

ŞEHİR İÇİNDE

Eğlence yerlerindeki ucuzluk

İki yüzden fazla müessesenin tarifeleri tasdik edildi

Eğlence ve içkili yerlerdeki ucuzluğu temin için verilen kararın her belediye mıntakasında tatbikine ehemmiyetle devam edilmektedir.

Bir kaç gün içinde iki yüzden fazla müessesenin tarifeleri bu şekilde belediye tarafından tasdik edilmiştir.

Kaymakamlar mıntakalarındaki lokanta ve ahçıları da davet ederek yemek ücretlerinde tenzilât yapmalarını temin etmektedirler.

—o—

Üniversitenin Yeni Astronomi Profesörü Geldi

Üinversite astronomi profesörlüğüne tayin edilen Alman üniversitesi profesörlerinden Rozenbak dün şehrimize gelmiştir. Burada profesörler ve üniversite idaresi tarafından karşılanmış, kendisine üniversite gezdirilmiş, çalışacağı işler hakında izahat verilmiştir. Profesör üniversite teşkilâtından çok memnun olduğnu söylemiştir.

—o—

Bir Doçentimizin Muvaffakıyeti

Üniversite edebiyat fakültesi doçentlerinden Cafer oğlu Ahmet Lehistan ilim akademisi azalığına seçilmiştir. Keyfiyet dün kegndisine bildirilmiştir.

İlkokul Kampları

İlkokul çocukları için kurulan kamplar dünden itibaren faaileyte geçmiştir. Kamplar Florya, Yeşilköy, Kızıltoprak, Erenköy ve Sarıyerde olmak üzere beş okuldadır.

Kamp kadrosu 400 kişilikitir.

Mısırlı Seyyah Talebeleri

Mısır üniversitesi talebelerinden 50 kişilik bir kafile bugün öğleden evvel şehrimize misafir gelecekler - dir.

Mısırlı talebeler üniversite "Misafir karşılama,, bürosu tarafından istikbal edileceklerdir. Talebeler şehrimizde kaldıkları müddet zarfında Galatasaray lisesinde ikamet edecekler ve İstanbulun belli başlı yerlerini gezeceklerdir.

EVKAF UMUM MÜDÜRÜ GELDİ

Evkaf umum müdürü Bay Fahri Kiper şehrimize gelmiştir.

Tramvaycılar kebap oluyor!

Geçende bir daha yazmıştık. Şimdi bu dehşetli, ve dayanılmaz sıcaklarda bir daha yazıyoruz:

Tramvay biletçi, vatman ve kontrol memurları sıcaktan iki kavrulmuş kebap oluyorlar. Vakıa, geçenki yazımızda üzerine tramvay şirketi kendilerinden yazlık elbiselerini vermişse de dört beş yıl önce yapılmış olan bu en adi cinsten elbiselerin artık giyilecek yerleri kalmamış, onlar eski biner çuvaldan beter hale gelmişlerdir.

Bunları tramvaylarda, hele mevki tramvaylarda bu adamlar arkalarına nasıl giyer de müşterilerin aralarında dolaşabilirler? Onun için tramvaycıların çoğu bu sıcakta yanıp, kavrulup kebap oluyorlar.

Şirket, yalnız yeni takrir edilen tramvaycılara yazlık elbise vermekte, eski adamlarına ise vermemektedir. Bu ciheti lâzım gelenlerin nazarı dikkatine koyuyoruz.

Vapura bağlanan sandal

içindekiler denize döküldü

Haliçte tamirde bulunan Ankara vapuru gemicilerinden Ahmet ile Salih Tophaneden kumanya alarak vapura dönerlerken sandalı Amasra vapurunun arkasına bağlamak istedikleri sırada sandal devrilmiş, içinde bulunanlar denize düşmüşlerdir. Her iki tayfa denizden çıkarılmıştır. Bunlardan Salih bacağından yaralandığm dan hastahaneye kaldırılmıştır.

Dünkü Yaralanmalar

Şehzade başından Beyazıda doğru gelen 3066 numaralı şoför Ramazanın idaresindeki otomobille Dolara isminde birisinin bindiği motosiklet Beyazıd elektrik idaresi önünde çarpışmışlardır. Motosiklet devrilmiş, arkasında oturan İsviçre tebaasından Hanri muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Bundan başka Harbiyede vatman İsmailin idaresindeki Şişli - Kurtuluş tramvayı ile Reşidin 195 numaralı tramvayı çarpışmış, ikisi de hasara uğramışlardır.

VİNCİN DEMİRİYLE YARALANDI — Üsküdarda Valde camiinde oturan devlet demiryolları amelesinden Dursun Haydarpaşaya yanaşmış bulunan Alman bandıralı Yalova vapurundan eşya çıkarırken vincin demiri başına isabet etmiş, Dursun ağır surette yaralanarak tedavi altına alınmıştır.

Bir Çifte, Bir Ölüme Sebep Oldu

Şişli süvari polis karakolunda seyislik yapan Süleyman, dün hayvanları timar ederken azgın bir at çifte atmış, Süleymanın dalağını parçalamıştır.

Hastahaneye kaldırılan Süleyman az sonra ölmüştür.

Altıncı Kattan Düşen Çocuk Öldü

Mukallit adında 13 yaşlarında bir çocuk, Beyoğlunda Bayram sokağındaki apartımanın altıncı kat taraçasından köşe kapmaca oynarken, birdenbire muvazenesini kaybederek düşmüş, parçalanarak ölmüştür.

Cesede defin müsaadesi verilmiştir.

ÇARPIŞTILAR — Dün akşam yedi buçukta Sirkeci istasyonunda duran 3418 numaralı (Beşiktaş -Fatih) otobüsüne, 81 numaralı Beşiktaş - Fatih tramvayı çarpmış ve bir müddet için seyrüsefer durmuştur.

Otobüs ve tramvay yolcu ile dolu olduğu halde çarpışmanın hafif geçmesi dolayısile kimse zarar görmemiştir.

Seyrüsefer memurları vaziyeti tesbit ettikten sonra yol açılmıştır.

AYAĞI KAYARAK DÜŞTÜ — Lângada Musalla caddesinde 27 numaralı evde oturan 21 yaşında sobacı Andon dün sabah mutfaktan bahçeye çıkarken ayağı kayarak düşmüş, yaralanmış, Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

Adliyede yaz mesaisi

Bazı mahkemeler mutat çalışmayı tercih ediyor

Bir Temmuzdan itibaren adliyede tatbik edilmek istenen yaz mesai saatleri için mahkeme reisliklerine nasıl çalışmayı arzu ettikleri sorulmuş, bunlardan bir kısmı ikiye kadar, bir kısmı ise her günkü gibi çalışmak istediklerini söylemişlerdir.

Bu hal, karşısında bazı mahkemeler saat ikide tatil etmekte, bazıları da geç vakte kadar çalışmaktadır.

Saat ikide tatil eden mahkemeler, o güne müteallik davaların hemen yarıya yakın kısmını göremamektedirler.

Vaziyet bu şekilde devam ettiği müdetçe işlerin teraküm edeceği tabiî addedilmektedir.

Müddeiumumîlik icap eden tedbirleri almak üzeredir.

—o—

Öğretmenlerin Tetkik Gezileri Başladı

Ders yılı tatilinde yapılmak üzere kültür direktörlüğü on öğretmen gezisi tertip etmiştir.. Geziler dünden itibaren bşlamış bulunmaktadır.

İlk geziye iştirak eden 150 öğretmen dün sabah İstanbul 5 inci ilkokulda toplanmışlardır.

Saat dokuzda okuldan hareket edilerek Türk islâm eserleri müzesi ve Süleymaniye camii; öğleden sonra da Yerabatan ve Binbirdirek sarayları gezilmiştir.

İkinci gezi, 7 Temmuz Perşembe günü olacaktır.

—o—

İlkokul Başöğretmenleri Dün Toplandı

İlkokul baş öğretmenleri dün kültür direktörlüğünde bay Tevfik Kutun başkanlığında bir toplantı yapmışlardır. Toplantıda okulların bu yılki sınıf ve şube adetleri etrafında görüşülmüş ve okulun kaç sınıflı olacağı tesbit edilmiştir .

Sınıf vaziyetleri tesbit edildikten sonra okulun alabileceği talebe kadrosu da vücuda getirilmiş olacaktır.

Kadrodan sonra kültür direktörlüğü semt haritası vücuda getirecektir.

Semt haritasında ayni semtte oturan çocuğun hangi ilkokula girebileceği gösterilecektir.

—o—

Erenköy Kız Lisesinde Çay

Erenköy kız lisesi mezunları 11 Temmuz Pazartesi günü saat on beşte okulda bir çay ziyafeti vereceklerdir. Ziyafette bütün okul öğretmenleri ve şimdiye kadar mezun olanlar davet edilmiştir.

—o—

Okul Müzik Terbiyesi

Değerli öğretmenlerden Remzi Borantel (Okul müzik terbiyesi) adlı bir eser neşretmiştir .

Kitap, Şakımanın okul hayatında ve öğreniminde rolü, müzik ve kabiliyet gibi kısımlara ayrılmış her biri hakkında esaslı malûmat verilmiştir. Tavsiye ederiz.

—o—

Ekmek Fiyatları

Belediye narh komisyonu dün toplanmış, francala ve ekmek fiyatlarını ipka etmiştir.

Askerimiz Hatayda

(Üsta tarafı 1 incide)

Fransız büyük elçisi B. Ponsot da birkaç söz söyliyerek, elde edilen anlaşmaları imza edebildiğinden dolayı derin bir sevinç duyduğunu kaydettikten sonra, Arasın imzası yanına üçüncü defadır ki imza koymak bahtiyarlığına nail bulunduğunu ve bunların Montrö Boğazlar mukavelesi, 1937 Cenevre anlaşmaları ve nihayet bugün imzalanan vesikalar olduğunu söylemiştir.

B. Ponsot, bugün imza edilen vesikalar münasebetiyle, Montrö Boğazlar mukavelesinin Akdeniz havzasında emniyet hissinin husul bulmasına müessir bir tarzda hizmet eylediğini hatırlatmış ve bugün imza edilen mukavelelerin Türkiye - Fransa ve Suriye arasında itimada müstenit dostluk münasebetleri tesis edeceği hususundaki ümit ve kanaatini izhar eylemiştir.

Ankara 4 (A.A.) — Hatayda genel kurmay müzakerelerini idare etmiş olan genel kurmay ikinci reisi Korgeneral Asım Gündüzün riyaseti altındaki Türk heyeti bugün hususî trenle saat 12,35 de Ankaraya dönmüş ve istasyonda Hariciye, Millî Müdafaa ve Genel kurmay ileri gelenlerile, vali, merkez kumandanı, ve emniyet müdürü tarafından karşılanmıştır. Bir askeri müfreze ve bando selâm resmini ifa etmiştir.

Ankara 4 (A.A.) — Bugün Hariciye Vekâletinde Hariciye Vekili doktor Tevfik Rüştü Aras ile Fransa büyük elçisi B. Ponsot arasında imza edilen metinler şunlardır:

TÜRKİYE İLE FRANSA ARASINDA DOSTLUK MUAHEDESİ

Türkiye cumhuriyeti reisi ve Fransa cumhuriyeti reisi,

İki memleketin müşterek menfaatleri uğrunda samimî bir dostluğun bağlarını sağlamlaştırmak arzusunu güderek,

Bir dostluk muahedesi akdine karar vermişler ve murahhas olarak,

Türkiye cumhuriyeti reisi,

İzmir mebusu Hariciye Vekili doktor Tevfik Rüştü Arası,

Fransa cumhuriyet reisi,

Türkiyedeki Fransa büyük elçisi B. Henri Ponsot'yu murahhas tayin etmişlerdir.

Bu murahaslar usul ve nizama uygun görülmüş olan salâhiyetnamelerini yekdiğerine tevdi ettikten sonra aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde 1 — Yükek akit taraflar içlerinden birine karşı müteveccih siyasî veya iktısadî hiçbir anlaşmaya ve hiç bir kombinezona dahil olmamayı taahhüt ederler.

Madde 2 — Yüksek akit taraflardan biri, müsalemetkârane vaziyetine rağmen bir veya müteaddit devlet tarafından taarruza uğrarsa diğer taraf, ihtilâfın devamı müddetince, mütecavize veya mütecavizlere ne vaziyette olursa olsun hiçbir yardım ve muavenette bulunmayacaktır.

Madde 3 — Umumî sulhun ve şarkî Akdenizde emniyetin muhafazasına ayni derecede merbut bulunan yüksek akit taraflar, inkişafı, 29 mayıs 937 tarihli Sancağın tamamiyeti mülkiyesini tekeffül muahedesinden kendilerine terettüp eden garanti taahhüdünün tatbikini icap ettirebilecek mahiyette her vaziyet karşısında taahhütlerinin ifasını temin ve bu hususta mütekabilen birbirlerine muktazi kolaylıkları bahşeyekleme için istişarede bulunacaklardır.

Madde 4 — Umumî tahkim senedi işbu muahedenin imzası anında, iki yüksek akit taraf arasında meri olduğu nisbette ve bu muahede meriyette bulunduğu müddetçe aralarındaki ihtilâf ve anlaşmamazlıkların halli usullerini tesbitte devam edecektir.

Madde 5 — İşbu muahede, iki yüksek akit taraf arasında, bazı ihtilâflar hakkında, hususî bir hal sureti tesbit eden ahkâm ile tearüz etmez.

Madde 6 — İşbu muahede, Milletler Cemiyetine düşen vazifeyi tahdit veya Milletler Cemiyeti paktı dolayısile yüksek akit taraflara terettüp eden ve caibe halel verecek şekilde tefsir edilemiyecektir.

Madde 7 — İşbu muahele tasdik edilecek ve tasdiknameler mümkün olan süratle teati olunacak, tasdiknamelerin teatisi anından itibaren meriyete girecektir. Müddeti on sene olacak ve müddetin hitamından altı ay evvel, fesholunmadığı takdirde her defasında 5 senelik yeni bir müddet için kendiliğinden yenilenmiş addolunacaktır.

Tasdiken bilmakal yukarıda isimleri geçen murahhaslar işbu muahedeyi imza ve mühürleri ile tahdim eylemişlerdir.

Ankarada, iki nüsha olarak 4 temmuz 938 de tanzim kılınmıştır.

MÜŞTEREK BEYANNAME

Türkiye ve Fransa hükûmetleri,

Türkiye ile Fransa arasında mevcut 3 şubat 930 tarihli dostluk, uzlaşma ve hakem muahedesinin yerine kaim olmak üzere, bugün imza olunan dostluk muahedesini nazarı itibare alarak,

İşbu müşterek beyanname ile aşağıdaki hususat hakkında mutabakatlarını müşahede etmişlerdir:

1 — 29 mayıs 937 tarihinde Milletler Cemiyeti konseyi tarafından kabul edilmiş olan İskenderun Sancağı statü ve anayasasının meriyete vazı ve tatbikine Sancakta Türk elemanının tefevvukunu tanımak suretile Türkiye hükûmetine kendi tarafından Sancak meselesinin Türkiye için bir arazî meselesi olmadığını teyide sevk etmiş olan 20 ilkteşrin 921 tarihli Ankara itilâfnamesi mefhumu dairesinde devam etmek.

2 — Manda rejimi altında 30 mayıs 1936 tarihli Ankara mukavelenamesiyle Türkiye ile Suriye ve Lübnan arasında teessüs etmiş dostluk ve iyi komşuluk münasebetlerini muhafaza etmek,

Ve bu mukavelenin ve onu tamamlıyan itilâfnamelerin vadelerinin kabulü dolayısile bu münasebetlerde vukua gelebilecek her türlü inkıtaa mâni olmak için, bunların meriyetini bir senelik bir müddet için temdit etmek,

Şu kadar ki bu anlaşmaların otlak ve mer'a haklarına müteallik ahkâmı bugünden itibaren mülgadır.

3 — Türkiye ile Fransa arasındaki 3 Şubat 1930 tarihli dostluk, uzlaşma ve hakem muahedesine merbut protokol ile müesses Türkiye ile Fransa Cumhuriyeti otoritesi altına konulmuş olan memleketler arasındaki uzlaşma ve hakem usullerini ayni müddet için meriyete bırakmak,

4 — Türkiye Hariciye vekili ile Fransa büyük elçisi arasında 29 mayıs 1937 tarihinde teati olunan mektupların birinci fıkrası yerine kaim olacak bir yeni protokol ile optanlar meselesinin halli için son usulleri tesbit etmek,

İşbu beyannamenin imzası gününden itibaren buna merbut olan bu protokolün meriyete girmesi mukarrerdir.

5 — Türk tebaasını Suriye ve Lübnan'da, Suriye ve Lübnan tebaasını Türkiyede ikamet hukuk ve şeraiti ve bilhassa adlî salâhiyet hususunda en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinden istifade ettirmek,

6 — İki hükûmet, Suriye hükûmeti yapabilecek mevkide olunca, işbu beyannamenin ikinci fıkrasında tasrih edilmiş olan şerait dairesinde meriyette ipka edilmiş olan bugünkü iyi komşuluk mukavelesini, mandanın inkişafının yeni şeraitine uydurarak Türkiye Suriye ve Fransa arasında üç taraflı bir dostluk muahedesine kalb ve itmam etmeği kararlaştırmıştır.

7 — 30 mayıs 926 tarihli dostluk ve iyi komşuluk mukavelesi Türkiye hükûmeti ile Suriye ve Lübnan üzerinde beynelmilel senetlerle kendisine tanınmış olan salâhiyetlere tevfikan hareket eden Fransa cumhuriyeti hükûmeti arasında akdedilmiş olduğundan, ahkâmının Lübnanı alâkadar edenlerinin zamanı geldiğinde hususî bir anlaşma mevzuunu teşkil edeceği mukarrerdir.

Diğer taraftan şu da mukarrerdir ki:

İmkân hasıl olunca Türkiye Suriye ve Lübnan aralarındaki ticarî münasebetlerin inkişafını teminen müzakerat açılacaktır.

8 — Nihayet Türk ve Fransız hükûmetleri, Türklerin Fransada ve Fransızların Türkiyedeki vaziyetini tesbit için bir ikamet mukavelesini yakın bir zamanda müzakere etmek hususunda mutabık kalmışlardır.

İki nüsha olarak Ankarada 4 temmuz 938 de yapılmıştır.

Optanlara mütedair protokol

Lozan muahedesinin 31 inci maddesinin tatbiki dolayısiyle Türkiye lehine hakkı hiyarlarını istimal etmiş olan kimseler ile 30 mayıs 1926 tarihli Ankara mukavelenamesinin 3 üncü maddesi ahkâmına tevfikan Suriye ve Lübnan lehine hakkı hiyarlarını istimal eden kimselerden bir taraftan Türkiye, diğer taraftan Suriye ve Lübnana ikametgâhlarını henüz nakletmemiş olanlar aşağıda mezkûr şerait dairesinde hakkı hiyarlarının istimalinin temin ettiği menafii kat'î surette kaybedecekler ve resen bir taraftan Suriye veya Lübnan tabiiyetini diğer taraftan Türkiye tabiiyetini iktisap edeceklerdir.

1 — Eğer gelecek ağustosun 5 inden evvel, salâhiyettar makamat nezdinde evvelce yapmış oldukları hiyar beyanlarını teyit etmezlerse,

2 — Veya eğer, derpiş edilen mühlet zarfında hiyar beyanlarını usulen teyit ettikleri halde, ikametgâhlarını 15 kânunusani 1939 tarihinden evvel hiyarlarını lehine kullandıkları memlekete nakletmezlerse,

İkametgâh nakli şartile hiyarın temin ettiği menafii muhafaza edebilmek için muktazi beyanlar Türk optanları için Suriye ve Lübnandaki Türkiye konsolosluk makamatı nezdinde Suriye ve Lüban optanları için Türkiyede Fransız konsolosluk makamatı nezdinde yapılacaktır.

Gelecek 15 ağustos tarihinde kapanacak olan listeler diğer tarafa 1 eylülden evvel bildirilecektir.

Lehine hakkı hiyarlarını istimal ettikleri memlekete ikametgâhlarını nakledecek olan optanlara emval ve emlâkine nihayet gelecek eylülün birinci gününden itibaren serbestçe tasarruf edebilmeleri için idarî ve nizamî kâfi tedabir ittihaz olunacaktır.

Bu eşhas Türkiye veya Suriye veya Lübnan arazisinde mutasarrıf oldukları emvali gayri menkuleyi muhafazada serbest olacaklardır.

Bunlar her türlü emvali menkulelerini beraber götürebilecekler ve bundan dolayı kendilerine giriş veya çıkışları için bir gûna vergi ve resim tahmil edilmiyecektir.

Maruzzikir ahkâmın tatbikine mütedair kâffei hususata evli kadınlar kocalarının ve 18 yaşından küçük çocuklar ebeveynlerinin tâbi oldukları şeraite tâbidir.

İki nüsha olarak Ankarada 4 temmuz 1938 de yapılmıştır.

Kabotaj yıl dönümü münasebetile telgraflara

Başvekilin cevabı

İstanbul, 4 (A.A.) — Kabotajın yıldönümü münasebetile çekilen telgraflara Başvekilimiz tarafından aşağıdaki cevapla mukabele edilmiştir:

"Kabotajın yıldönümü münasebetile izhar olunan derin duygulara muhabbetle teşekkür ederim."

Başvekil
Celâl Bayar

Ademi müdahale komitesinin toplantısı

Paris, 4 (A.A.) — Paris mahafilinin kanaatine göre, yarın Londrada toplanacak olan İspanya işlerine ademi müdahale komitesinin bu toplantısı kat'î bir neticeye varacaktır. Bertaraf edilmesi icabeden veygâne müşkül İspanyol limanlarında enternasyonal kontrolün teşkilâtına ait Sovyet itirazlarıdır.

Romanyada sıcaktan infilâk oldu

Bükreş, 4 (A.A.) — Dün öğle zamanı payitahtın civarındaki kalelerden birinde bir infilâk hasıl olmuştur. Bunun sebebi on gündenberi Romanyada hüküm süren şiddetli sıcaklardır. Üç piyade cephane deposu harap olmuştur. Facia kurbanlarının adedi henüz malûm değildir.

Fuad Umay'ın konferansı

Keçiörende bir çocuk bakımevi yapılacak

Ankara 4 (Telefonla) — Çocuk esirgeme kurum başkanı Fuad Umay bugün saat 11 de kurum binasında bir konferans vermiştir. Fuad Umay bu konferansında Almanyada iştirak ettiği çocuk esirgeme kongresi hakkındaki intibalarını anlatmış ve Avrupanın birçok yerlerinde çocuk makım evlerinin bir devlet işi haline geldiğini ciddi çalışmanın ve tasarrufa riayetin bu gibi işler üzerindeki bariz tesirleri olduğunu izah etmiştir. Bundan başka aldığım malûmata göre Keçiörende yapılacak olan çocuk esirgeme bakımevi binasının inşasına yakın bir zamanda başlanacaktır. Bina 300 yatağı ve her türlü modern konforu ihtiva edecektir. Keçiörendeki bu geniş saha üzerinde çocuk ve çok çocuklu annelerin himayesi için icap eden ve açık havada mevcudiyeti zarurî görülen her türlü teşkilâtın inşasına çalışılacaktır.

Başvekil bu akşam Ankaraya gidiyor

Şehrimizde bulunan Başvekil B. Celâl Bayar'ın, bu akşam Ankaraya dönmesi muhtemeldir,

Başvekilimiz, Fransa ile yapılan son anlaşmanın parafe edilmesi işile meşgul olacağı gibi, bu anlaşmanın Hataydaki tatbikatına müteallik direktifleri tesbit edecektir.

Şehrimizde bulunan Dahiliye Vekili Şükrü Kaya'nın da bu akşam Ankaraya hareketi ihtimal dahilindedir.

Japon imparatoru saray masraflarını azalttı

Tokyo 4 (A.A.) — Prens Konoye ve maliye nazırı tarafından imparatorluğun iktısadî vaziyeti hakkında verilen malûmattan şidedtle müteessir olan imparator, bir misal teşkil etmek üzere saray masraflarında tasarruf yapılması için tedbirler almağa karar vermiştir.

Imparatorun masasında ecnebi memleketlerden ithal edilen içkilerin yerine meşrubat olarak millî sake kullanılacak, Mısır tütünleri yerine sarayda Formos adasında yetiştirilen tütünler içilecektir. Nihayet saray nazırı tarafından verilen talimat mucibince saray dan veya saraya verilecek olan hediyeler bundan sonra kıymetli madenden olmayacaktır.

İŞGAL EDİLEN ADA

Tokyo 4 (A.A.) — Domei ajansı, Fransa hükûmetinin Hainan adasının cenubu şarkisinde Çinlilere ait olan Hrasel adalarını işgal ettirildiğini İngiltere hükûmetine bildirdiğine dair Londradan aldığı bir telgrafı neşretmektedir. Domei ajansı, Tokyoya gelen bir haberde bu adalardan birine geçenlerde bir miktar Annamlı jandarma ihraç edildiği bildirilmekte olduğunu yazmaktadır. Bu adada yirmi kadar Japon askeri maden işlerile meşgul olmaktadır.

—o—

İspanyada

Bombardıman devam ediyor

Banselon, 4 (A.A.) — Müdafaa nezareti tarafından neşredilen bir tebliğde, Beki mıntakasında Franko kuvvetlerinin Pla de Olla'ya iki kere şiddetle taarruz ettikleri bildirilmektedir. Fakat bu kuvvetler her defasında da tamamile geri püskürtülmüşrledir. Frankist'ler ağır zayiat vermişlerdir.

Saragos, 4 (A.A.) — Havas Ajansının muhabiri bildiriyor:

Puebla de Valverde mıntakasında Frankistler taarruzlarının ikinci gününün akşamında Teruel'den Sagonte'ye giden yolun cenubu barbisinde 15 kilometrelik bir cephede 12 kilometre kadar ilerlemişlerdir.

Valans, 4 (A.A.) — Gece yarısı şehri bombardıman etmeğe teşebbüs eden düşman tayyarleri, hava toplarının ateşi karşısında uzaklaşmağa mecbur olmuşlardır.

Alikante, 4 (A.A.) — Yedi Frankist tayyaresi Ciudad-Jardin mahallesini bombardıman etmiştir. Bombardımanda ölenlerin miktarı malûm değildir.

Barselon, 4 (A.A.) — Bu sabah beş Frankist deniz tayyaresi Barselon'un 18 kilometre cenubunda kâin Gava kasabasını bombardıman etmiştir. Facia kurbanlarının adedi çok olduğu söylenmektedir.

Artık sevienbiliriz

(Üsta tarafı 1 incide)

denizin şarkında daima siyasî ve askerî alâkasını muhafaza etmek mecburiyetinde bulunan Fransa meselenin bu şekilde halledilmesinin ehemmiyetini asıl bundan sonra anlayacaktır.

Zira Hatay ülkesini münhasıran kendi askerî işgali altında tutan bir Fransaya Sevr muahedesinin Kilikya hakkındaki maddelerini hiç bir zaman unutmasına ihtimal bulunmıyan Türkler gözleri kapalı bir itimat ile bakamazlardı. Fransa Hatay ülkesinin emniyeti için kendisi tarafından alınacak askerî tedbirlere Türk ordusunu iştirak ettirmekle, daha doğrusu Türk milletinin sözüne itimat etmekle kalplerimizde kendisine karşı beslediğimiz şüpheleri hakikî bir emniyet duygusuna çevirmiştir; bu suretle Akdenizin şark mıntakasında gerçekten bir Türk - Fransız işbirliği, gerçekten bir işbirliğine müstenit bir Türk - Fransız dostluğu binası kurulmasına hizmet etmiştir. Fransa, Türk dostluğuna itimat edenlerin hiç bir zaman zarar görmiyeceklerini bir kere daha tecrübe etmiş olacaktır.

Türkiye ile Fransa arasında bir Hatay anlaşmamazlığı bulunması her iki memleketin müşterek dostları İngiltereye karşı olan vaziyetleri üzerinde de iyi tesir yapmayordu. Bu anlaşmamazlığın esaslı ve kat'i bir şekilde ortadan kalkmış olması bu üç memleket arasında beynelmilel sulh işlerinde daha geniş işbirliği imkânlarına yol açacaktır.

Hülâsa: Hatay meselesinin vardığı netice, Türkiye ve Fransa için bir siyasî muvaffakıyet olduğu kadar milletler arası sulhunun da güzel bir zaferidir. O muvaffakıyet ile bu zaferin yaratıcısı olan Atatürke karşı minnet ve şükranlarımızı arzederken, Türk milletinin artık rahat ve huzur içinde ve kurtuluş bayramı yapan Hatay Türkleri ile birlikte bayram edebileceğini söyliyebiliriz.

ASIM US

—o—

Yalova yolunda bir otobüs devrildi

Dün akşam üzeri Bursadan Yalovaya gelen bir kaptı kaçtı Yalova yakınlarında devrilmiş, içinde bulunan sekiz yolcudan bir kısmı yaralanmış, şehrimize getirilerek tedavi altına alınmışlardır.

Bunlar arasında Hüseyin oğlu Sinanın yarası hafif olduğundan hastaneden çıkmıştır.

Korku Yatağı

Yazan: **Edgar Vallas** Çeviren; **H. M.**

No.27

Daver, yüzünü ekşiterek:

— Biraz acele giyinmiştim de, dedi.

Rider cevap verdi:

— Öyleyse hemen acele olarak soyununuz. Zira, yatağa kolalı yakalarla giren adamlar, bazan boğulur ölürler....

Daver bir şeyler söylemek istedi. Sonra birdenbire çekildi. Kapıyı kapadı.

Margrit, Rider'e bakıyordu.

— Nedir bu Allah aşkına? dedi. Hakikaten bir hırsız göründü mü? Çok rica ederim hakikati söyleyiniz. Söylemezseniz deliolacağım.

Rider, gözleri parlıyarak:

— Hakikat, dedi. Aşağı yukarı o garip adamın söylediğine yakındır. Eve birisi girmişti. Yani bu evde bulunmağa hakkı olmıyan birisi. Fakat sanırım ki, giren adam çıktı gitti. Onun için siz de odanıza dönüp rahatça uyuyabilirsiniz.

Margrit, tuhaf bir hal takınmıştı:

— Siz de odanıza dönüp yatacak mısınız?

Rider neşeyle:

— Elbette, dedi. Hemen bir kaç dakika içinde....

Margrit elini uzattı. Rider, o güzel eli, iki eliyle birden kavradı.

Margrit:

— Sen benim, hayatımın meleği sin, dedi.

Neşesini muhafazaya çalışıyordu. Fakat hakikatte, ağlamak üzereydi.

Rider, istifini bozmıyarak:

— Sıyanet meleği mi, dedi. Ben, benim gibi böyle favrileri olan bir hayatın meleği mevcut olduğunu zannetmiyordum.

Ayrıldılar.

XII

Rider, odasının kapısını kapadı. Işıkları yaktı. Ve bu kapının nasıl açılıp kapandığını tetkike koyuldu.. Yatağına girmeden önce, bu kapının rezesini sürmüş, anahtarı kilit içersinde çevirmişti. Anahtar halâ kilit içinde duruyordu.

Rider anahtarı bir daha çevirdi. Bir şey dikkatini celbetti. Bu kadar sessizce açılan bir kilit ömründe görmemişti. Sürme, yuvası içinde ne kadar kolaylıkla dönüyordu.

Kilit henüz yağlanmamıştı.

Kapıyı adamakıllı gözden geçirdikten sonra, bütün bu esrarengiz hâdisenin inceliğini buldu.

Bu kapı, sekiz kasadan ibaretti. Kilidin hemen üzerine isabet eden kasa açılıyordu. Fakat Rider, bunun nasıl açıldığını keşfedinceye kadar hayli vakit geçti.

Neticede bir düğme bulmuştu. Gizli bir noktada bulunan bu düğmeye basınca, kilidin hemen üzerine isabet eden bu kasa açılıyor ve bittabi dışarıdan elini sokan birisi, içerdeki kilidi kolaylıkla çeviriyordu.

Bu çeşit tertibata bir çok otellerde rastlanır ki, pek tabiî bir tedbirdir. Her hangi bir hâdise göze alınarak bazı otel odalarının kilidini dışardan açmak usulleri mevcuttur.

Rider, şimdi düşünüyordu. Acaba Margrit odasının kapısında da ayni tertibat var mıydı?

Rider, tetkiklerini bitirdiği sırada, ortalık aydınlanmıştı. Odasının siyah perdelerini açtı. Ve pencerenin önüne bir sandalye çekerek gözünün göre bildiği kadar araziyi tetkike koyuldu.

Rider'i düşündüren iki üç nokta vardı. Eğer "Larms oteli,, Flek çetesinin karargâhı idiyse, Olga adındaki kız, ne şekilde ve ne sebeple bu çeteye sokulmuştu?

Olganın yaşı, yirmi dört suların daydı.

Otelde devamlı surette oturmasa bile, sık sık bulunan biriydi ve bu hal on senedenberi böyle devam edegelmişti.

Şu halde çocuk yaşındanberi bunlarla beraberdi. Halbuki Rider, haydut çetelerinin o yaşta çocukları istihdam etmediklerini bilirdi. Olganın, her hangi suretle bir mektebe de devam etmiş olduğunu öğrenmişti. Mektebe en aşağı dört sene kadar devam etmiş olacaktı. Yani on senenin dört senesi de oraya gitsin.....

Rider, bütün bu mülâhazalardan sonra, gene de, meseleyi halledememiş olarak şüphe ve tereddüt içinde başını iki yana salladı.

Sonra yatağına uzandı. Çünkü, ortalık yeniden kararıncaya kadar bir şey olmıyacağını tahmin ediyordu. Uykuya daldı.

Eğer hizmetçi kapı vurarak kendisine sabah kahvaltısını getirmiş olduğunu bildirmeseydi, daha da uyuyacaktı.

Kapıdan içeri, kahvaltı tepsisi ile giren hizmetçi, yuvarlak burunlu ve kaba şiveyle konuşan bir köylü kadındı.

Rider'i görünce hayretle:

— A, dedi, soyunmamışsınız?

Rider, yatakta doğrularak:

— Ben, dedi. Yatağa girerken, pek seyrek soyunurum. Bence soyunmak vakit kaybetmektir. Çünkü elbisenizi çıkardığınız bir sırada hemen tekrar giyinmekliğiniz icap ediyor.

Kadın buna gözlerini dikmiş bakıyordu. Fakat Rider ne gülümsedi, ne de her hangi bir mânaya gelecek harekette bulundu.

Kadın yeniden söylendi:

— Siz, polis hafiyesisiniz, değil mi?....

Burada herkes, sizin polis hafiyesi olduğunuzu biliyor. Buraya niçin geldiniz?...

(Devamı yarın)

Kahraman kadın tayyarecimiz Sabiha Gökçenin son Balkan turu sırasında Belgradda alınıp İngilizce Sphere gazetesinde neşredilen yeni bir resmi

Harp Malûlleri İle Şehit Yetimleri Çağırılıyor

Kadıköy Askerlik Şubesinden:

Harp malülleri ile şehit yetimlerinin tütün paraları gelmiştir 8 - Temmuz 938 den itibaren tevziata Kadıköy hükûmet binasının evlenme salonunda başlayacaktır.

Cuma ve Salı günleri şehit yetimlerine:

Cumartesi ve Çarşanba günleride harp malüllerine dağıtılacaktır.

Para dağıtma zamanı sabahları saat 9 dan 12 ye kadar devam edecektir.

Temmuz 6 - 7 günleri numro almak için şubeye müracaat edilecektir.

Resmî senet, maaş cüzdanı, nüfus cüzdanı, ve üçer adet fotoğraf beraber getirilecektir.

İlhan Tarus'un
Küçük hikâyeleri
Doktor Monro'nun Mektubu
— Yakında çıkıyor —

Okullarda birinciler

Feridun Serin **M. Cüneyt Cansever**

937 - 38 ders yılını birincilikle bitiren gençlerin resimlerini neşretmekte devam ediyoruz.

Kabataş lisesi edebiyat kolundan 10 numaralı M. Cüneyt Cansever (sağda) ve fen kolundan 430 numaralı Kâzım Feridun Serin (solda) okullarını birincilikle bitirmişlerdir. Tebrik eder; hayatta muvaffak olmalarını temenni ederiz.

Kısa haberler

* Şehir plânına göre, Kapalıçarşı asrî ve temiz bir şekle sokulacak, etrafında geniş yollar ve meydanlar açılacaktır. Üsküdar ve Kadıköyünde de apartıman yapılmıyacak, yalnız küçük evler bulunacaktır.

* Atatürk köprüsünün temeli ve dubalarının inşaatı ilerlemektedir. Köprü, gelecek senenin eylülüne kadar tamamlanacak ve 29 teşrinievvel 1939 da Cumhuriyet bayramı günü açılacaktır.

* Tramvay şirketi işleri Nafıa Vekâletine müracaat ederek şirket hükûmetçe satın alındığı zaman haklarının korunmasını ve bu arada, şirkete verdikleri ceza paralarının ne şekilde kullanılacağının tesbitini istemişlerdir.

* Elektrik idaresi tesisatının ıslah ve genişletilmek için tetkiklerde bulunan Nafıa mühendisleri projeyi hazırlamak üzere Ankaraya gitmişlerdir. Proje Vekâlet tarafından tasdik edildikten sonra derhal tatbikine başlanılacaktır.

* Yerli mallar sergisinde teşhir edilecek olan "Cam adam" ile serginin Luna Parkı için icap eden malzemeyi almak üzere Romonyaya bir heyet gitmiştir.

* Gülhane hastahanesi profesör ve doktorlarından mürekkep 68 kişilik bir kafile Bursaya gitmiş ve Uludağda bir gece geçirdikten sonra dün hareket etmişlerdir.

* Üniversitede bütün imtihanlar bitmiş ve neticeler talebeye bildirilmiştir. Muhtelif fakültelerdeki talebeden bir kısmının bu imtihanlara girmediği görülmektedir.

* Şirketi Hayriyenin Hasköy fabrikasında biri yolcu, diğeri araba vapuru olarak inşa edilen yeni vapurlar 25 temmuzda denize indirilecektir.

* Gazino ve kahvelerde tavla, dama gibi oyunlardan alınan resimlerin belediyeye devri kararlaştırılmıştır.

* Hâkimlerin yeni terfi listesi hazırlanmıştır ve bir iki güne kadar tebliğ edilecektir.

* İcra işleri üzerinde tetkikat için çağrılmış olan İsviçreli profesör Leyman memleketine dönmüş ve orada raporunu hazırlamaya başlamıştır.

* Balıkçı Hüseyin oğlu İsmail zilzurna sarhoş olduğu halde Sümbülefendi camiine girmiş, mani olmak isteyen Hüsnüyü dövmüştür. İsmail yakalanmıştır.

* Maarif Vekâleti pdagoji enstitüsünü genişletmeğe karar vermiştir. Enstitü genç lerin zekâ ve istidatlarını ölçerek tavsiyelerde bulunacaktşr.

* Orta tedrisat umum müdürü B. Avni Ankaradan Kırşehire gitmiştir.

* Yaz münasebetiyle dondurma, şerbet ve limonata gibi soğuk içkilerin kontrolüne başlanmıştır.

* Şehircilik mütehassısı B. Prost Devlet mahallesi hakkındaki projesini hazırlamağa başlamıştır.

* Hâlde yapılacak soğuk hava depoları hakkında belediyece tetkikat yapılmaktadır.

* Fener Rum patrikhanesinden çalındığını yazmış olduğumuz 12 nci asra ait çok kıymetli inciller bulunmuştur. Bu kitaplar, çalanlar tarafından bahçeye getirilip konmuştur.

* Otelciliğin inkişafını temin için bir otelciler mektebi açılacak ve yeni açılacak otellerden iki sene vergi alınmayacaktır.

Başka vilâyetlerde

* Verilen bir kararla Bursada herkes istediği yerin fotoğrafını alıp satamıyacaktır.

* İzmir - Soma arasında her gün otoraylar işlemeğe başlamıştır.

* Geyveli bir Türk vatandaş Türk halılarını süratle dokuyabilmek için ilme yapan bir makine keşfetmiştir.

* Trakya umumî müfettişi, Trakyanın tadil bir haritasını yaptırmağa karar vermiştir.

* Muşun Havadenik köyünden muhtar Ömer yaralı bir ayının hücumuna maruz kalmış, ayı Ömeri parçalamağa hazırlanmış, fakat yetişen diğer avcılar ayıyı öldürüp arkadaşlarını kurtarmışlardır.

Sabun kazanı cinayetine başlandı

Katil Mansur bütün isnatları ret ediyor

Ağırceza mahkemesi dün sabah, bir ay kadar evvel, Kantarcılarda çalıştığı sabun fabrikasının bekçisini 120 toniuk ve 100 derecei harette kaynayan sabun hamuru içine atarak eriten katil Mansurun duruşmasına başladı.

Maktul bekçi Şevkinin oğlu Mustafa davacı mevkiinde avukat ile birlikte yer almıştır. Mansurun yiyeceği cezadan başka tazminat olarak 10 bin lira verilmesini isteyordu.

Mansur, yakalandığı zaman üzerinde bulunan elbiseler yeniydi. Temiz bir kostüm ve kırmızı kravat takınmıştı. Babasının adı Mustafa, kendi adının Mansur ve evli olup Devecioğlu yokuşunda oturduğunu söyledikten sonra kararnamenin okunmasına geçildi. Kararnamede, Mansurun hırsızlık için fabrikayı girdiğini, bu sırada karşılaştığı 64 yeşında bekçi Şevkiyi kendisine mümanaat etmesi üzerine sabun kazanına attığı yazılıyor ve katilin 450 inci maddenin 4 üncü bendine göre idamla tecziyesi isteniyordu. Hazırlık ve ilk tahkikat müddeiumumi muavini Orhanın huzurunda alınan ifade, sulh hâkimi Reşidin aldığı ifadeler, doktor raporları ve zabıt varakaları okundu.

Kazanın muayenesi sonunda tutulan zabıt varakasında kazan içinde evvelâ bir ayakkabı lâstiği çıktığı ve elbiseleri hayvanı kısımları tamamen eriyip nebatî kısmları kaldığı, çakı, anahtar, defter ve ayak kemiklerinin bulunduğu yazılıyordu.

Hırsızlık tahkikatı sırasında Mansurun alınan ifadesi şöyle idi:

"Fabrikada 8 senedir çalışırım. Bu müddet içinde 6 sene namusumla yaşadım. Ancak bundan 2 sene evvel öteberi çalıp satmağa başladım. Ahmedin yeğeni Ali fabrikadan tedarik ettiği sabun kırıklarını penceremden atar, cümle kapısından çıkararak İbrahim vasıtasiyle sattırırdı. Bir gün bu hali, fabrika sahibine anlttıklarını duydum. Ahmet pek kızmadı. Ben de bundan sonra çalmağa başladım. Şimdiye kadar aşırdığım mallar 12 - 13 teneke zeytinyağıdır.

Reis, katil Mansura, cinayeti nasıl ve niçin işlediğini sordu. Mansur, telâşla ayağa kalkarak:

— Yalan, dedi, ben kimseyi öldürmedim. Şimdiye kadar söylediklerim hep yalandır. Şaşırmıştım. Üç gün karakolda beni tazyik ettiler.

Bakın, şimdi doğrusunu anlatayım:

Cumartesi günü idi. Saat 1 de fabrikada paralarımızı aldık. Ben hasta olduğumdan Yemişte doktor Fermanoğluna giderek muayene oldum. Aldığım reçeteyi Yemişteki eczahanede yaptırdım. sonra, Kantarcılarda Bakinin kahvesine giderek arkadaşım Erzincanlı Hüseyin ile buluştuk; gezmeğe başladık. Fabrikanın yolundan geçtiğim sırada fabrika sahibi Ahmede rastgeldim. Ahmet:

— Şevki meydanda yok, polise haber verelim mi, dedi. Ben de karakola giderek, Şevkinin ortadan kayboldığunu söyledim. Polisler geldi. Fabrikada yaptıkları araştırma sonunda 12 teneke zeytin yağının eksik olduğunu gördüler. Akşam olmuş, Şevki hâlâ bulunamamıştı. Komisere yaklaşarak, bir defa da sabun kazanını arayalım, dedim. Bildiğiniz gibi Şevki; erimeyen kısımlariyle bir çuval içerisinde kazanın içinden çıktı, benim hiç bir alâkam yoktur.

Nüfus kâğıdına bakıldı. 1334 tevellütlü idi. Tabibiadlinin muayene sonunda verdiği raporda ise, dişlerinin ve vücudunun inkişafına göre 23 yaşında olduğu bildiriliyordu. Mansur itiraz etti:

— —Katiyen; yaşım tam 20 dir, dedi.

Bundan sonra şahitlerin dinlenilmelerine geçildi. Fabrikada amele

Mansur mahkeme huzurunda...

İmam dedi ki:

— Saat 1 de paydos ettik. Kahvede idim. Mansur da kahvede bir saat oturdu. Sonra gitti. Tekrar geldiğim zaman yoktu. Biraz sonra fabrikadan çağırdılar. Gittim.

Mansurun vekili burada şahide: fabrikanın kapanmasından sonra bir amele içeri girmek istese bırakırlar mı, diye sordu. Şahit:

— Mansurda zaten anahtar vardı. İstediği zaman içeri girebilirdi.

Vekil:

— Mansur gibi ufak tefek bir adam, 100 kilo ağırlığında bekçi Şevkiyi üst kata çıkarıp kazana atabilir mi?

— Tahmin edemem.

Davacı vekili de şahide, Mansurun fabrikada ağır yük kaldıran bir şöhreti olup olmadığını sordu:

Şahit:

— Öyle derlerdi, dedi.

6 ncı şahit olarak sabunhaneye bitişik Kepenekçi medresesinde oturan Gülsüm çağırıldı. Gülsüm, şöyle ifade verdi:

— Medrese bahçesinde geziniyordum. Birden fabrikadan amelelerin "Muzir" diye çağırdıkları Mansurun sesini işittim.

— Bana bak, diyordu. Ahmet bey de kim oluyormuş, çekil önümden yoksa seni tuttuğum gibi kazana atıp öldürürüm." ondan sonra sesler kesildi.

Bu şahidi müteakip fabrika sahibi Ahmet Nural çağırıldı. Ahmet Nural da şunları söyledi:

— Cumartesi günü saat 12 de fabrikadan çıktım, Bekçi Şevki içeride idi. Saat 17,20 de tekrar geldim. Şevki meydanda yoktu. Karakola haber verdik. Ertesi günü kazanda bir çuval içinde yarı erimiş bir halde bulundu."

Bazı şahitler gelmemişti. Tekrar çağırılıp dinlenmeleri için duruşma başka bir güne bırakıldı.

Zeyrekte İşlenen Cinayetin Muhakemesi de Başladı

Ağırceza mahkemesi dün katil Mansurun duruşmasından sonra, bir müddet evvel Zeyrekde işlenen bir cinayetin duruşmasına daha baktı.

Suçlu tesviyeci Mehmet oğlu Şakir, Zeyrekte Gazeteci sokağında 7 numarada kira ile oturduğu Nazminin evine metresi Melâhati getirmiş, bunun üzerine Nazmi ile aralarında kavga çıkmıştır.

Kavga sonunda bıçağını çeken Şakir, Nazmiyi kanlar içinde yere sererek öldürmüştür. Dünkü muhakemede Şakir, suçunu inkâra saptı ve:

— Nazmi metresim Melâhate hakaret etmiş, neye yaptığını sorunca:

— Sen de kafa mı tutacaksın, diyerek eline geçirdiği sandalya ile üzerime hücuma başladı. Bu sırada elinde bir de bıçak vardı; bizi ayırdılar. Ertesi günü ise bir bekçi gelerek beni yakaladı. Gûya ben Nazmiyi bıçaklıyarak öldürmüşüm?

Halbuki Nazmiyi ben vurmadım, iftira atıyorlar."

Mahkeme, vaktin gecikmesi dolayısiyle duruşmayı başka bir güne bıraktı.

Kadın, Moda:

Nasıl mayo giymeli!

Yazın elbiseniz kadar dikkat edeceğiniz bir şey daha vardır: Mayonuz.

Elbisede olduğu gibi, mayoda da biçim ve renk itibariyle vücudunuzun uyup uymamak cihetinden itina edeceğiniz noktalar vardır.

Onun için size dört nümune verelim:

1 — *Pek ince uzunsanız;* işte size güzel bir pike külot... Üzeri çiçekli olan bu kumaştan yaptığınız külot, bacaklarınızın zayıflığını örtecek ve sizi daha dolgun gösterecektir. Göğüs bağı da, tabiî, ayni kumaştan olacaktır.

2 — *Biraz şişman iseniz,* karnınızın şişmanlığını örtmek için mayonun üzerinden aşağı düşen ve önü açık bir etek takmanız iyi olur. Bu etek ketenden olacaktır. Mayonuzu da kumaştan yapabilirsiniz.

3 — *Kalçanız fazla şişmansa* gene bir eteğe lüzum vardır. Jerseden yapacağınız bu kloş etek vücudunuzun şişmanlığını saklıyacaktır. Korsesi de kendinden olursa vücudunuza daha güzel bir şekil verir.

4 — *Kısa boylu iseniz,* külot ve göğüs kısmı ayrı olmak üzere tam takım bir mayo giymeniz lâzımdır. Vücudun mümkün olduğu kadar, fazla bir kısmını örten bu mayo, sizi uzun boylu gösterecektir.

Kumaş enine ve boyuna çizgili olarak intihap ederseniz daha iyi olur.

Fikir ve sanat meseleleri:

Kıymetlerin tasfiyesi

Yazan: Sadrî Ertem

Edebî kıymetlerimiz üzerinde bir tasfiye yapmak ihtiyacını hissediyor muyuz, bilmem, fakat zaman denen harikulâde münekkit isimler hakkında öyle hükümler veriyor ki bunu hepimiz ister istemez kabul ediyoruz. Bazan bir isim dinamosu bozulmuş bir şehir gibi bir anda karanlık içinde kalabilir ve artık o, ebedî gecelerin sükûnunda kaybolmaya, erimeye, karanlığa karışmaya mahkûmdur. Bazan gölgede, alacakaranlıkta şöyle böyle yarı sönük bir isim birdenbire bir şule halini alır. Gün olur ki zaman, bir define keşfeder, unutulmuş veyahut üzerinde hiç nazarı dikkati celbetmemiş insanı bulur, ortaya atar. Ölümünden sonra bir güneş gibi doğan büyük çapta bir hayli insan oğlu vardır. Bunların bazan çehreleri, soyları, sopları insanlar için meçhuldür. Onları insanlar istedikleri gibi tasavvur ederler; o kadar ki, bu insanların kanları, derileri, kemikleri ortadan kaybolmuştur. Fiziyolojik hüviyetleri, silinmiş yalnız insanların yaratıcı ruhlarında, muhayyilenin kudretine göre birer şekil almışlardır.

Zamanın bu harikulâde kudretini daima hesaba katmakla beraber, devrimizin daha geniş bir tasfiye çağında bulunduğunu kabul etmek hatalı olmaz.

* * *

Bu tasfiye ihtiyacı nereden gelir?

Tasfiye ihtiyacı ya idealler bizi tatmin etmez; idealler bizi tatmin etmeyince onun sembolleri de — bu semboller, eserler ve şahsiyetlerdir — artık soluk, manasız, ehemmiyetsiz bir hal alır. Bu suretle tasfiye bir zaruret olur.

Sosyal hayatta müstehasenin gülünçlüğü tasfiyenin ilk merhalesini teşkil eder. Don Kişot bir müstehase halini aldığı zaman artık gülünçtür. Yahut, idealler haddizatında nakıstır; bir kopyadan ibarettir. Devrin reklâm kuvveti ile göklere çıkarılmış dehalar, eb'adından fazlalaştırılmış kahramanlıklar yavaş, yavaş hakiki buudlariyle insanın karşısına çıkmaya başlar.

Zihnimizde dev halinde portrelerini çizdiğimiz insanların birer karınca, veyahut bir kamlumbağa halinde ayaklar arasında sürünüdüğünü gördüğümüz zaman, içimizden gelen tek his, kendi kendimizi aldatmış olmanın hüsranını duymamızdır. Bu hüsranı bize dev gibi gözüken, karınca ve kaplumbağalardan intikam almakla tadil etmiş oluruz. İnsan oğlu böyle hayal eyler.

Mevcut edebî ve fikrî kültür sahasında bu iki nevi aksaklık mevcuttur. İkisini de acı, acı hissediyoruz.

* * *

Uzunca bir müddet yanlış ve sapa yollarda dolaşan bir cemiyetin münevverleri için yüzde yüz normaldir denemez. Mihverinden şaşarak, kendini avare ufuklara salıveren dünyanın içinde bize ne sahte dahiler, ne sahte peygamberler, ne sahte kıymet hükümleri hakkında telkinler yapılmadı. Bu telkinler altında sanatta, fikirde ne büyük rütbeler icat edilmedi. Hakikî dünya ile karşılaştıkça sahtenin iflâsını yüreğimiz yanarak hissediyoruz.

İdealler ve onların sembolleri birer iskambil kâğıdı gibi ilk fiskede devriliyor.

Eb'atlarından fazla bir hüviyetle arzedilen kıymetler de dünya ölçüsü önünde büzülüp kalıyor.

* * *

Bunun için kıymetlerin tasfiyesi bir emrivaki halini alıyor.

Meselâ bizde 20 sene evvelce anasının dilini yazılı ve baskılı bir halde gören insan kendini dünyanın en büyük nimetlerinden birine ermiş

(Sonu 10 uncu sayfada)

Hırsızlık hakkında yeni bir icat mı!

ispirtizme ile saat çalan delikanlı

Fransada Tulozda bir ticarethane sahibinin oğlu olan Şarl Martoni, ailesini bir hayli üzüntüye uğratan bir delikanlıdır. Geçenlerde pek hususiyetli bir hırsızlık işinde alâkalı görülerek, mahkemeye verilmiştir. Kendisinin ispirtizme yolile hırsızlık ettiği, bu suretle birçok şey aşırdığı iddia edilmektedir. Bu delikanlı, henüz 16 yaşındadır.

Şarl Martoninin mürebbisi Gaston Dukün altın bir saatini esrarengiz bir tarzda aşırdığı iddiası ile karşılaşılmıştır. Kendisi uzun zamandanberi doktor tedavisine tabi tutulmaktadır; asabî görünen oğluna dikkat etmeleri için, zengin babası, ihtisaslı bir takım adamları tavzif etmiştir.

Saati çalınan mürebbi de, işte bunlardan biridir. Gaston Duk, bir gün saatine bakmak istiyor ve bunun yerinde yeller estiğini hayretle görüyor; halbuki daha birkaç dakika önce yerinde durduğunu hatırlıyor!

Delikanlıdan şüphe eden mürebbisi, malı pek kıymetli olacak ki, hiç beklemeden - derhal müddeiumumiliğe müracaat ederek, şikâyette bulunuyor. müddeiumumilik de bu 16 yaşındaki delikanlı aleyhine dava açıyor.

Delikanlı, muhakemede gayet soğukkanlı ve hesaplı davranarak söz söylüyor, şöyle diyor:

— Hayır; ben ne ruhlarla bir muahede akdederek onların yardımına güveniyorum, ne de onların yardımile ve yahut da yardımsız saat aşırdım. Ben ruhlara, sihirbazlığa filân inanmam! Esasen zengin bir ailenin çocuğuyum, babam bana bol bol cep harçlığı verir. Mürebbimin saatine tenezzül eder miyim? Akıl almaz şey!

Hâkim de, o kanaattedir; dava mevzuunu uzun uzadıya tetkikten sonra, Şarl Martoninin beraetine hükmediyor. Ve beraet kararı esbabı mucibesinde, "şahsı sâlis,, lerin bu 16 yaşındaki delikanlının bir medyum olduğun dan bahsetmelerinin hırsızlıkla bir alâkası olamayacağına, suçu bu yolda işlediği de sabit olmadığına ayrıca işaret ediyor.

Fakat, delikanlıyı tanıyanlardan pek çoğu, hâkimin kararını kanaatbahş bulmuyorlar; onlar, bu gecenin mutlaka şeytanla bir alâkası bulunduğuna kanidirler! Gûya, uzun zamandanberi şurada, burada hayaletler dolaşıyormuş ve hayaletlerin dolaştığı yerlerde hep bu delikanlının bulunduğu yerlermiş; hatta gene Şarl Martoninin bu hayaletlerle konuştuğunu işittikleri iddiasını ortaya atanlar bile vardır!

Onların iddiasına öre, delikanlı, ispirtizma kuvvetile kıymetli şeyleri aşırmakla kalmıyormuş; bir kere de evin köpeğini büyülemiş, köpek birden bire kayıplara karışmış ve ancak aylarca sonra meydana çıkarılabilmiş!

Diğer taraftan, doktorlar, Şarl Martoninin asabî mizaçta olduğunu tasdik etmekle beraber, bu gibi anormal kabiliyetlerinin mevcudiyetini teyid etmiyorlar. Ve bu gencin vaziyeti, Tuloz şehrinde hâlâ esrarengiz bir mesele halindedir!?..

SPOR

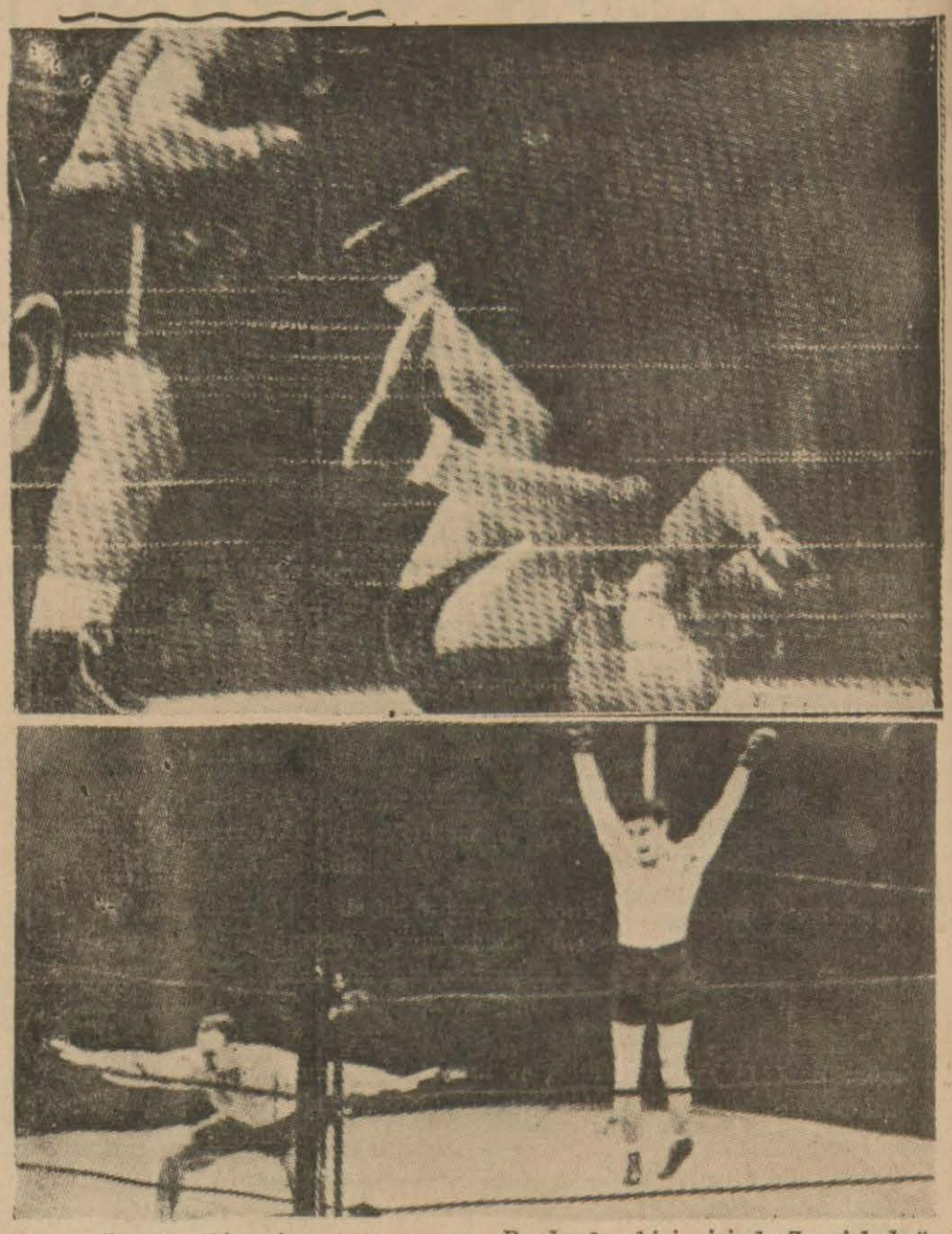

Burada iki resim görüyorsunuz: Bunlardan birincisinde Zenci boksör Con Luiz'in bombardımanı andıran yumrukları altında, iki dakika içinde dört defa yuvarlanan, neticede mağlûp olan Şmeling yerde görülüyor. Halbuki bundan iki sene evvelki Şmeling, Zenci Luizi mağlûp ettiği zaman böyle neşesinden çığlıklar koparark zıp zıp sıçrıyordu. Dünya bu! Kimi iner, kimi çıkar

Üstündağ kupası

Tenis turnuvası

Gelecek hafta dağcılık klubünde başlayacak

Türk Dağcılık klübünün vali Muhiddin Üstündağ namına büyük bir tenis turnuvası hazırladığını öğrendik.

Bu turnuvanın galibine bir kupa verilecektir. Bu kupa bundan iki sene evvel ortaya Dağcılık klübü tarafından konmuştu.

İlk sene galibiyet Dağcılık klübünde kalmıştı. İkinci yani geçen sene ise, bilmediğimiz bir sebepten dolayı müsaba kalar yapılmamıştı.

Bu sene bu turnuvaya dokuz temmuzda başlanarak devam edilecektir. Bu turnuvanın en büyük hususiyeti, ferd itibarile yapılan tasniften maada ayrıca klüpler arasında da puvan kazananlara kupa verilmesidir.

Diğer müsabakalarda yalnız finali kazanan oyuncu klübe bir muvaffakiyet kazandırmış olmakta, fakat diğerleri bütün çalışmalarına rağmen hiçbir şey elde edememekte idiler

Maksadı teşekkülü bir kişiyi parlatmak olmayıp bütün gençleri teşvik etmek olan, Dağcılık klübü bu şekilde bir turnuva hazırlamakla Türk sporuna bilhassa teniscilerimize büyük bir hizmet etmiş olmaktadır.

Bu turnuvanın puvan verme şekli şöyledir:

Amerikada yeni şöhret kazanmaya başlıyan iki tenisçi: Mis Maryel ve Mis Cout.

Galip klüpler 5, finalist klüpler 3, dömifinalist klüpler de 1 puvan alırar.

Bu vaziyet turnuvaya en çok oyuncu veren küp kupayı kazanmağa kuvvetle namzet olmaktadır. Bunun için de bütün klüplerin takımlarını hazırlarlarken çok dikkat ederek mümkün olduğu kadar fazla müsabık derecelerine gayet etmelidirler.

Bu turnuvaya İzmirli oyuncular da iştirak edeceklerdir. Çok kuvvetli teniscilere malik olan İzmir muhakkak ki kupayı İstanbuldan almak için elinden geleni yapacaktır.

Ayni turnuvaya Ankaralıların da gireceği rivayet edilmektedir. Bu vaziyet Ankara, İzmir, İstanbuldan da Dağcılık klübü, Moda kortları, takviyeli Fenerbahçe, Güneş, Pikar, Bebek ve Sipahi ocağı takımlarının gireceği bu turnuva cidden enteresan olacaktır. Bu müsabakalar ve neticeleri hakkında düşüncelerimizi yakında yazacağız.

Bu turnuva şu oyunlardan mürekkep

Tek erkek,

Tek kadın,

Muhtelit,

Çift erkek,

Çift kadın.

16 temmuzda nihayetlenecek olan müsabakalar sonunda kupa galip gelene verilecek ve önce de Dağcılık klübünde büyük bir balo tertip edilecektir.

— Yüzümdeki buruşuklukları dolayısile yüzümü kimseye gösteremiyorum. Ne tavsiye edersiniz, doktor ?

— Peçe.

— Buraya neye mi geldik?. Promenad yapmağa geldik, diyoruz. Türkçe bilmez misiniz siz?!.

Polis meselesi :

Katil kim ?

Terlip eden :

Fransada bu seneki macera mükâfatını kazanmış romancı

Pyer Bıralo

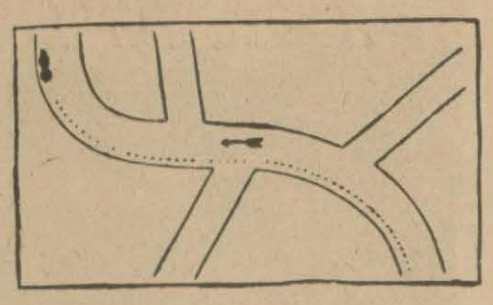

Polis hafiyesi Morkan içeri girdiği zaman, komiser düşünceli görünüyordu.

— Bir şey düşünüyorsun galiba!

— Evet Morkan. Düşünülmiyecek şey değil ki. Hayatımda bu kadar karışık bir mesele karşısında kalmış değilim. Bak anlatayım:

"Dün gece, saat ona doğru, iki haydut İstiklâl caddesindeki bir lokantanın önünde duran bir otomobili alıp kaçıyorlar..

Otomobil sahibinin bağırması üzerine ocivardaki polis memuru hemen koşuyor, bir taksiye atlıyor. Otomobili takibe başlıyor.

Fakat takibe uzun müddet devam edemiyor. Bir dönemeçte, otomobili kaçıran haydutlardan biri, yani freni kullanmayanı, otomobilin penceresinden ateş ediyor. Taksideki polis ölüyor, şoför ağır surette yaralanıyor.

Hâdise her tarafa haber verilmiş ve otomobilin şekli bütün karakollara bildirilmiştir. Bu arada mühim bir nokta da vardır:

Otomobilin tekerleklerinden birindeki bozukluk yüzünden yerde derhal farkedilecek bir iz kalması lâzımdır. O akşam yağmur yağmış olduğu için yerlerde de bu izler her halde gayet belli olarak kalacaktır...

Hakikaten öyle olmuştur. Bir buçuk saat sonra jandarmalar Belgrad ormanlarının ağzında otomobilin tekerlek izlerine rast geliyor.

Jandarmalar, ellerinde kuvvetli elektrik lâmbaları ile, izleri takip ediyorlar. İki kilometre sonra da otomobili yolun kenarında buluyorlar. Otomobil bozulmuş, yarı yolda kalmıştır....,,

Komiser burada durdu ve çizmiş olduğu bir planı gösterdi.

— İşte, burada otomobilin takip ettiği yol görülüyor.

"Neyse, devam edelim. Orman derhal her koldan aranıyor ve çok geçmeden iki haydut bulunup tutuluyor.

Bunlardan biri bir İngilizdir: Con Ferguson. Dün İstanbula gelmiştir ve İngiliz polisi tevkifi için bize müracaat etmiştir. Diğeri de Ömer Marti.. Şu bizim meşhur haydut.

"Görüyorsnuz ya, iki azılı haydudu ele geçirmiş bulunuyoruz.

— O halde, sevin de kimseye söyleme. Bunda düşünecek ne var?

— Acele etme! Asıl mesele şimdi başlıyor. Polisi öldüren ve şoförü yaralıyan bunlardan hangisidir? Kendilerinden sorduk. Hepsi:

'Otomobili ben sürüyordum,, , diyor ve ikisi de cinayeti ötekinin üzerine atıyor.

— Tabancayı muayene ettiniz mi?

— Tabanca ortada yok ki! Yolda atmışlar.....

— Ya! O halde elimizde başka ne gibi bir delil var?

Komiser:

— Hiç! diyerek omuzlarını kaldırdı.

Sonra devam etti:

— Otomobilin kaçırıldığını görenlerin söyledikleri de başka başka. Bazıları diyorlar ki, otomobili süren Ferguson imiş. Bazıları da Marti idi diyorlar....

Sonra, plân da, jandarmaların raporu da burada. Fakat tabanca ortada yok.

Morkan:

— Bakalım bir, dedi ve planı eline aldı.

Daha göz atar atmaz şöyle bir durdu. Sonra raporlara bir baktı, bıraktı.

Komiser:

— Okuyacak mısın? diye sordu.

— Raporları okumaya ne lüzum var! dedi. Plâna bakınca bütün mesele anlaşılıyor.

— Nasıl?

— Evet, plân katilin kim olduğunu pekâlâ gösteriyor. Biraz düşünü, siz de bulacaksınız.

Katil kimdi? Polis hafiyesi bunu nasıl anlamıştı?

Siz de düşünü. Bulamazsanız meselenin halli işte!

KATİL MARTİ

Polis hafiyesi Morkan izah etti:

— Resme bak, dostum. Otomobil yolun hangi tarafından gidiyormuş? Sol tarafından. Halbuki, bilirsin, bizde nakil vasıtaları sağdan gider. Halbuki İngilterede soldan gitmek âdettir.

"Demek ki, otomobili süren İngiliz hayduttur. İngilterede alıştığı için burada da yolun solundan gitmiştir.

"Otomobili Con kullandığına göre, taksiye Ömer Marti ateş etmiştir.,,,

Büyük İskenderin Mezarı Bulundu mu?

Ötedenberi söylendiğine göre, büyük İskenderin mezarı İskenderiyede, bir camiin altındadır.

Şimdiye kadar Mısır hükûmeti, kazı yapılıp mezarın aranmasını cami için dinen mahzurlu bulur ve müsaade etmezdi. Bir müddet evvel bu araştırmalara izin verilmiş ve hafriyata başlanmıştı.

İskenderin mezarını bulmak için yalnız camiin civarı kazılmamış, başka taraflar da araştırılmıştır. Çünkü bir çok tarih âlimleri de mezarın başka yerde olduğunu iddia ediyorlardı.

Bugün Kahireden bildirildiğine göre, Mısırlı bir profesör: Ahmet Kâmil bey, Kav Asu vadisinde yaptığı hafriyatta İskenderin mezarını bulmuştur. Mısır hükûmeti, kazının ilerletilmesi için profesöre tahsisat vermiştir.

* Bursada dört bin senelik bir defineyi çıkarmak üzere Atinadan bir heyet gelerek hafriyat yapmışlar, fakat bir şey bulamadan dönmüşlerdir.

* Mardinde Yusuf adında biri iki metre uzunluğunda bir yılan öldürmüştür.

Napolyonun devesi Parise geliyor

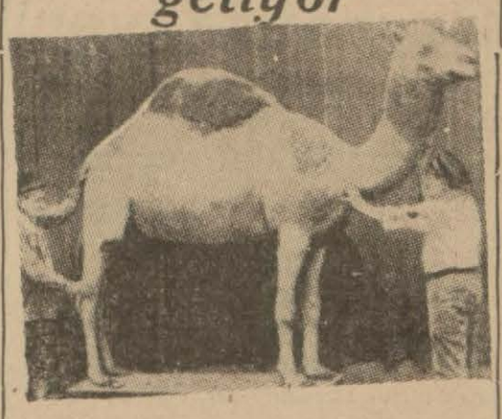

Pariste, Tüileri sarayında, yakında bir Napolyon müzesi açılacak. Burada görülecek olan şeylerin en dikkate değerini her halde bir deve teşkil edecektir...

Bu "tarihî,, deve 140 yaşındadır ve Napolyonun hatırasını taşımaktadır. Şüphesiz ki, bugün müzedeki deve, bundan 140 sene evvelki devenin yalnız derisidir.

Deve öldüken sonra içini emizleyip doldurmuşlar ve mumya gibi saklamışlardır.

Şimdiye kadar Fransada daha küçük bir müzede duran ve bugün Paries getirilecek olan bu deve sırtında bir vakitler büyük bir hükümdarı taşımıştı. Napolyonun bu deve ile Mısır çöllerinden geçerken, sanki denizde imiş te sallanıyormuş gibi başı döndüğünü, fakat onu gene çok sevdiğini söylerler.

—o—

Çoban ve Mustafa idmanlara başladılar

Güneş ve Galatasaray güreşçileri arasında tertip edilen güreş müsabakalarının günü yaklaştığından her iki taraf müsabıkları sıkı bir çalışma devresine girmişlerdir.

26 temmuzda yapılacak bu müsabakalarda Çoban Mehmet ile Büyük Mustafa da karşılaşacaktır.

Malûm olduğu üzere Çoban ağır sıklette, Mustafa da 87 kiloda güreşmektedirler .

Mustafa bir müddet evvel Çobana meydan okumuş, ağır sıklet güreşçimiz de kendisinden bir sıklet aşağısındaki bir pehlivan ile güreşmeyi kabul etmişti.

Şimdi Çoban 108 kilodan düşmeye, Mustafa da yüz kiloya çıkmaya çalışmaktadır. Bu şekilde ikisinin sıkletleri ayni olacaktır. Bu iki amatör güreşçinin bu müsabakaları merakla beklenmektedir.

—o—

Aksarayda kin yüzünden bir cinayet

Aksaray (Hususî) — 25-6-938 günü gecesi, Aksarayın Kümbet köyünde iki kişinin hayatına mal olan kanlı ve feci bir cinayet işlenmiştir.

Kümbet köyünden ve köy ihtiyar meclisi azasından Kamber, tahsilât için gelen tahsildarın vazifesini yapmasını tabiî olarak kolaylaştırmıştır. Fakat köyden Ali oğlu İsmail Gürünle Kadir Gürün bundan hiç memnun olmamışlar, vazifesini yapan Kambere şiddetle içerlemişlerdir

Nihayet gece, Kamberi ve gelini Ahmet kızı Pembeyi tabanca ile ateş ederek öldürmüşlerdir.

SİNEMA

Stat ilâhları nasıl yaratıldı?

"Hilterin sevgilisi„ Amazonlar kraliçesi olacak...

"Stad ilâhları,, meşhur Alman kadın artist ve sinemacısı Leni Rifenştal tarafından yapılan filmin adıdır.

1936 Olimpiyad oyunları üzerine yapılmış olan bu film ancak bugün gösterilebiliyor. Çünkü üzerinde çok uğraşılmıştır.

"Hitlerin sevgilisi,, ismi verilen bu kadın artist, bu film için nasıl çalıştığını şöyle anlatıyor:

"Bu film benim hayatımın tam iki senesini aldı. İki sene evvel, bana bu filmi yapmak vazifesi verildiği zaman, büyük bir arzu ile kabul etmiştim.

"Filmi üç tarzda yapabilirdim:

"Olimpiyadlarda yapılan sporları filme almak ve bunları arka arkaya sıralayıp göstermek: Bu, en kolay ve basit bir usuldü. Derhal vazgeçtim.

"İkincisi, tamamile bedîî bir eser yaratmaktı. Fakat, güzel bir film yapmakla beraber seyredenlere vesikaya müstenit bir şey vermek te vardı.

"İşte, bu son iki usulü en iyi buldum ve filmi o yoldan yürüyerek yaptım. Bunda da filmin seyirciyi daima alâkadar edecek bir şekilde olmasına çalıştım. Meselâ, şu sahne pek güzel değil mi, hemen onun ses tarafına daha fazla kuvvet verdim. Şu sahnenin ses tarafı mı zayıf, ona ışık ve görünüş itibarile bir üstünlük temin ine çalıştım.

"Bu filmi ortaya çıkarmak için, tam iki sene çalışacağımı da evvelden kestirmiştim. O zaman bana bazıları:

"— Olimpiyadlar 1936 da oldu. 1938 de bunun filmini kim seyreder? demişlerdi.

"Fakat, bugün filmin gene ayni alâka ile karşılanacağına eminim..

"Bununla beraber henüz işim bitmiş değil... İki senelik işim daha var. Şimdiki halde filmin almanca aslı ile fransızcası bitti.

Bunun bir de ingilizcesini ve italyancasını yapacağım. Bu çevirmelerdeki değişiklik yalnız ses değildir. Hepsinde ayrı ayrı tadilât yapılması lâzım geliyor.

"İki sene sonra başlıyacağım başka bir film var. İsmi "Pentiselea,, . Bu eser, büyük Alman edibi Haynrih fon Klayst'ındır. Mevzuu onun eserinden alacağım, fakat senaryöyü ben yapacağım, ona göre dekorları hazırlatacağım, artistleri seçeceğim. Baş rolü, yani Pentiselea rolünü de ben alacağım.

"Eski Yunan devirlerini yaşatan ve kadın süvarilerin maceraları üzerine dayanan bu filmde ben, onların başında yer alarak, amazonlar kraliçesi oluyorum...,,

En İyi Giyinen Erkek: Eddi Cantor

Burada gösterilen bir kaç filmiyle tanınan ve hoşa giden film artisti Eddi Kantor; Amerika Birleşik hükûmetleri hudutları içersinde en iyi giyinen erkeklerden biri sayılmaktadır. Bunun böyle olduğunu ilk ortaya atan da, Nevyork moda enstitüsünün erkekler kısmı reisi Mister Russeldir.

Hitlerin sevgilisi Leni Rifenştal

Russel, komik rollerde görünen ve ayni zamanda şarkı söyleyip danseden Eddi Kantoru Amerikanın en iyi giyinen erkeklerinden biri olmak üzere gösterdikten sonra, erkeklere bazı tavsiyelerde bulunuyor:

"Şık giyinmiş olmayı gözetiyorsanız, pantalonunuzun ceplerine hiç bir şey koymamağa bilhassa dikkat etmelisiniz. Eğer ceplerinizde bir şey koymak esasına ısrarla riayet ederseniz, terziler, pek yakında erkek elbiselerine cep yapmaktan vazgeçeceklerdir. Ben, önümüzdeki mevsimde cepsiz kostümlerle gezileceğini kuvvetle sanıyorum. Ve eğer muhtelif şeyleri beraberinizde bulundurmanız icap ediyorsa, kadınları takilt ediniz; siz de bir el çantası taşıyınız, hattâ biri evrak, biri mendil v.s. için olmak üzere 1 yerine 2 çanta da taşımanız, mümkün ve her halde ceplerinize öteberi doldurmanızdansa, 1 değil, 2 kat tercihe şayandır! Gelecek mevsim, bu yeniliğin erkeklerin hoşuna gidip gitmiyeceği anlaşılacaktır!,,

Ve ilâve olarak da, erkeklerin taşıyacakları çantaların kadınlarınkinden daha sade olması lâzımgeldiğini tasrihe lüzum görüyor!?...

Afyona Gelen Mebuslar

Afyon (Hususî) — Kurultayın yaz tatili münasebetile intihap dairelerinde tetkik için seyahate çıkan mebuslarımızdan Edirne mebusu doktor bayan Fatma Memik, Afyon mebuslarımızdan bayan Mebrüre Gönenç, bay Türker şehrimize gelmişler; Parti ve Halk evi ve belediye tarafından misafir edilmişler ve şereflerine muhtelif ziyafetler verilmiştir. Misafirlerimiz şehrimizin muhtelif müesseselerini ziyaret ve tetkik etmektedirler. Halkevinde halk ile muhtelif mevzulara ait konuşmalarda bulunmaktadırlar.

MUSIKI HEYETI ŞEHRIMIZDE

Maarif Vekâleti namına memleket ve mahallî musiki eserlerini toplamakta olan heyet Afyona gelmişlerdir. Halk evinde tetkikler yapmaktadır. Halkevinin muvasalatından evvel hazırladığı mahallî türküleri plâğa almağa başlamışlardır.

HALKEVI DERSHANELERI

Az veya hiç okuyup yazma bilmiyen yurddaşlar için Halkevi bir kurs açmıştır. 23 mayıs 938 de açılan bu kursa 158 yurddaş devam etmektedir.

1— Ilkmektep muallimlerinden dün şehir dahilinde bir tetkik gezisi yapan 200 kişilik kafile...
2 — Bir haftadanberi sıcaklar İstanbulu kasıp kavuruyor. Denize girmiyenler serinlemek için dondurmadan başka çare bulamıyorlar...

ALMANLARIN LAVRENSİ

Entelicens Servisle Karşı Karşıya?

Parolâ,.. Lâvrens!?

Nöbetci "Parolâ, - Vasmus - değildir; geri!„ diyince Lâvrensin ismini veren Vasmus, tekrar Şeyhin makarrına girebildi?!...

Umumî harbin sonuna doğru cenubî Irana geçtiği şayi olan İngilizlerin meşhur casusu Lâvrens; Arabistanda faaliyet gösterdiği sıralarda, bir zabitle beraber.... Kendisi, bornusu bürünmüş olarak, çömelendir . . . .

Stepte karşılaştığı esmer yüzlü yerli; Vilhelm Vasmusa, Lâvrensin Arabistandan cenubî Irana geldiğini söylüyor. Telâşlanan "Almanların Lâvrensi„ , bu adamla beraber, demin yanından ayrıldığı Şeyhin makarrına dönüyor. Yan sıra yürüyenin "geldik işte!„ demesile, dalgınlığından silkinen Vasmus, metin bir vaziyette görünmeyi deneyerek, demin çıktığı yere doğru gerisin geri ilerlerken, "Evet! Sen, önden yürü...„ diye homurdandı. Esmer yüzlü, öne geçerek adım attı. Atmasile beraber de, Şeyhin makrun çevrsliyen nöbetçiden beri, "Dur! Yaklaşma!„ diye seslendi. Birden karanlıkta bu ihtar üzerine. . . .

Esmer yüzlü, geriye çekildi ve Vilhelm Vasmus öne geçerek:

— Yabancı değil, dedi; benim!

— Parola?

Alman casusu, müşkül mevkide.... Demin oradan uzaklaşırken, bu hiç de hatırına gelmemişti. Parolayı bilmiyordu!.

— Ben; dedi; Vasmus'um!

— Parolâ, "Vasmus„ değildir; geri!

Vasmus'un kulağına, o aralık sanki şeytan bir isim fısıldadı. Alman casusu, parola olmak üzere müthiş rakibinin ismini verdi:

— Lâvrens!

Ve hayret!?.. İsabet ettirmişti, Nöbetçi, İngilizin ismini işitince, yol vererek, şöyle dedi:

— Geçin!

Biraz sonra gene Şeyhle karşılaşan Vasmus, onu değişmiş bulmadı; Şeyh, gene alaycı.. .

— Bırak alayı, Şeyh! Vaziyetin şakaya tahammülü yok! Derhal ciddî müzakereye oturmalıyız; Lâvrens burada!

Şeyh, gülerek başını salladı:

— Onun için de parolamız, "Lâvrens„ kelimesi! Nasıl da bildin parolayı?

Halbuki, Vasmusun sandığı gibi parola "Lâvrens„ değildi; o aralık Şeyhe Vasmusun geri döndüğü haber verilmiş ve o da "Bırakın, geçsin!„ demişti. Almanın öyle demesile İranlının müsaadeyi vermesi, ayni zaman rastlamıştı da;.... Sadece bir rastgeliş!?...

Vasmus, Şeyhin sualine karşı omuz silkerek, oturdu. Şeyh, gülmesine devamla:

— Şarkta; dedi; "Dervişin fikri neyse zikri de odur!„ derler, ya! Meşhur sözdür! Sen devriş değilsin, ama aklın, fikrin şimdi Lâvrenste olduğundan, dilinin ucuna da onun ismi geliverdi, zahir!

"Almanların Lâvrensi„ , bu alay üzerine dudaklarını ısırdı:

— Şeyh; gevezelik edeceğine Çekutay Şeyhinin gönderdiği adamı kabul et de, dinle! Yanım sıra gelen adamı sana Şeyh Hüseyin, yollamış; senden de cevap götürecek!

— Yaaa, öyle mi? Getirin bakayım!

Şeyhin adamları, Vasmusla beraber geleni içeriye soktular ve gelenle onu kabul eden yüzyüze, göz göze gelince, gülümsiyerek selâmlaştılar ve Şeyh, akabında makaraları koyuverince, gelen de kendisini daha fazla tutamadı. Kahkahalar, ... Kahkahalar.....

Şaşkına dönen Vasmus, biran sonra da çılgına döndü doğrusu; çünkü, bu delikanlının bu Şeyhin yerine günün birinde kabilenin başına geçecek olan oğlu olduğu, Stepte hücuma ve takibe uğramak,Çekutay Şeyhi Hüseyinden Lâvrensin cenubî İrana ayak bastığı haberini getirmek falan, bütün bunların babası tarafından tahayyül edilerek oğlunun onun talimatiyle stepte Vasmusun karşısına çıkarıldığı açığa vuruldu!?...

— Bunca zamandır, benim oğlumu tanımış olmalıydın, Vasmuscuğum! Muziplikte babasına benziyor, değil mi? Tıpkıtıpkısına! Onun benim oğlum olduğunu isbata, bu geceki vekâleti bile yeter! Lâkin, sakın ona darılma; bütün kabahat bende! Öyle bir muzipliğim tuttu, ki bir türlü bu aklıma geleni de yapıp yaptırmaktan kendimi alamadım! Seni de şakaya tahammülü olan dostum bildiğimden!

— Arkası vardır —

MEMLEKET HABERLERİ

Ceyhanda yeni bir erkek kız

Garsonlukla geçinen Anna yanında bir kadın taşıyor

Ceyhan (Hususî) — 15 günden-beri Ceyhana nereden geldiği henüz tesbit edilmiyen ve yalnız elinde bulunan nüfus cüzdanından Tunceli Palu kazasından 322 doğumlu Molla Hüseyin kızı Anna olduğu anlaşılan ve namı müstearı ile Ali zabıtayı bazı hallerile şüphelendirdiği için gözönüne alınmış; yapılan tahkikat neticesinde de Alinin erkek olmayıp kadın olduğu meydana çıkarılmıştır. Anna diğer ismile Ali bundan evvel Elâzığ, Malatya, Dörtyol ve bir müddet de İstanbulda dolaşmış, gittiği yerlerde de birçok kahvehanelerde, gazino ve lokantalarda garsonluk yapmıştır.

Bu meçhul ve esrarengiz garsonun yanında bir de genç kadın bulunmuştur Bu da kim?

Hal ve etvarından tam bir külhanbeyi takınan Ali benim ve komiserin karşısında eli arkasında siyah tüylü şapkasının şemsisiperini yana çevirmiş bir halde sorduklarıma neşe ile şu cevapları verdi:

— Bu yanımdaki kadın kimdir?

— Teyzemin kızı, kocasile geçinemedi, kimsesi olmadığından bunu da yanıma aldım.

— Okur yazar mısın?

— Hayır fakat teyzemin kızı okur yazar. Ben çalışıyorum, geçinip gidiyoruz.

— Peki kadın kıyafetile çalışamaz mıydın, çalışabilmek için muhakkak erkek kıyafeti mi lâzımdı?

— Öyle, fakat bir Anadolunun uzaklarında bulunuyoruz. Burası kadınların çok çalıştığı İstanbul, İzmir veya daha birçok sanayi memleketleri değil ki!

— Şimdiye kadar hep garsonluk mu yaptın?

— Evet; yalnız Malatyada iş bulamadım! Her ikimiz aç ve perişan kalacaktık. İşte o zaman kadınlığımı ve güzel sesimi hatırladım. Esas kıyafetime girdikten sonra orada bulunan bir tiyatro kumpanyasına girdim; sesimden istifade ettim. Fakat çok geçmedi kadın kıyafeti beni sıktı, tekrar erkek kıyafetine girdim.

— Peki anan, baban yok mu, onlar nerede?

— Babam ben 3-4 aylık iken vekat etti. Annem ondan sonra başkasile de evlendiyse de o da altı yedi yaşıma geldikten sonra öldü. Hayatımı ve na-

(Sonu 10 uncu sayfada)

Zonguldak Halkevi

Filyosa bir köy gezisi yaptı

Zonguldak köylü bayramında kadınlar...

Zonguldak (Hususî) — Zonguldak Halkevi 26 Haziran 938 pazar günü "Filyos„ mıntakasına büyük bir "köy gezisi„ ve "köylü bayramı„ tertip etti.

Başta vali ve parti başkanı Halid Aksoy olduğu halde Halkevi başkanı Akın Karaoğuz ve diğer ileri gelenler pazar günü saat 9 da Filyosa hareket ettiler. Trende çağrılılara gezi ve bayram programı dağıtıldı. Bir buçuk saat sonra. tren Filyos istasyonunda durunca, yüzlerce halkın ve köylünün sevinç ve gösterileri ve alkışlarile karşılandılar. Trenden inen vali ve parti başkanı ve Halkevi grupları, doğru parti kurağına gittiler. Parti ziyaretin de köylüler misafirlerine ayram ikram ettiler. Buradan çıkınca, kalabalık, akın akın, bahçeye yürüdü. "Filyo„ un (İncikum) adı verilen plâj bahçesi, bugün baştan başa yeşillikler ve bayraklarla bir düğün yeri gibi süslü idi.

Bahçede saat 12 ye kadar istirahat edildi. Muzıka terennümleri arasında yemek yenildi. Saat 14 de kadın, erkek yüzlerce köylü bahçeye akın etti. Köylüler Zonguldaklı misafirlerini, temiz ve renk renk giyimlerile halelediler. Kamunbay Süreyya Kaynar, söz yerine geldi:

Vali ve parti başkanı H. Aksoyun başkanlığında Halkevlilerin Filyosa gelmelerinden halkın duyduğu sevinci belirtti ve kamun adına teşekkür etti.

Söylevlerinden sonra, törenle bayrak çekildi. Bayrak yükselirken, muzıka İstiklâl marşı çalıyordu. Törenden sonra, vali ve parti başkanı ve Halkevi grupları, köylü safları arasına katıldılar. Köylülerdenve okullarda okuyan çocuklardan 500 kişiye Halkevi adına çocuk hikâye ve masalları ile türlü çocuk kitap ve dergileri dağıtıldı. Köylüler ve köy delikanlıları yerli havalar söylediler, oyunlar oynadılar.

Akşam saat 21,15 de, Halkevi çağrılılarını taşıyan tren, köylünün alkışları arasında, Zonguldağa döndü. Bugün bütün Filyos mıntakası, sevinç coşkunlukları içinde büyük ve hakikî bir köylü bayramı yaşadı.

Zoguldak Halkevinin Yeni Çalışmaları

Zonguldak Halkevi kurağının moren mobilye ile döşenmesine karar verilmiş ve projesine göre, bina döşetilmek üzere parti ilyönkurul üyelerinden bir komisyon teşkil edilmiştir. Kurağın, kalorifer tesisatı, ihale edilmek üzeredir. Sinemanın kanapeleri bu hafta içinde teslim alınacaktır. Ancak sinema salonunda yaptırılması kararlaşan balkon ve sahne tadilâtı bittikten sonra sinema işlemeye başlayacaktır.

Zonguldak Halkevinin hazırlanan yeni yıl bütçesine göre, daha geniş programlı bir çalışma devresine girmek yolundadır. Halkevi, köy gezilerine sık sık devam edecek, gezilerden alınan sonuçları broşürlerle neşreyliyecektir. Halkevi tarafından Karabük, Çankırı ve Ankaraya kadar trenle geziler yapılması tasarlanmaktadır. Köylerde ve açık yerlerde konferans ve konser, temsil verilmek üzere Halkevi tarafından seyyar bir sahne yaptırılacaktır.

İdilde yeni bir kasaba kuruluyor

Sokaklar açılıp Devlet mahallesinin temeli atıldı

Bay İbrahim

İdil (Hususî) — Midyat ve Cizre kasabaları arasında teşkil edilen yeni kaza merkezi sekiz dokuz ay evvelisine kadar ufak bir köy ken değerli İlçebay İbrahimin himmetile güzelleşmeğe yüz tutmuştur. Sokaklar açılmış, iki katlı binalar yapılmış, bir fidanlık tesis edilmiş, evler badanalattırılmış, helâlar yapılmış ve yeni devlet mahallesinin temeli atılmak üzere bulunmuştur. Beodiye teşkilâtına ait tetkikler ikmal edildiği cihetle faaliyete bugünlerde geçilecektir.

Eski adı Hazak olan İdil birçok efsanelerin üzerinde toplandığı Cudi dağı eteklerinde ve Dicle nehrine yakın mesafede tesis edilmiştir. Hava ve suyu gayet hoştur. Geçen bir yıl içinde yalnız bir ölüm vakası kaydedilmiştir. Bu da doksanlık bir ihtiyardır. Hastalıktan öelene hemen hemen rastlanmamıştır.

İdil toprakları gayet bereketlidir. Vasatî bire yirmi mahsul alınır. Hububatın her cinsi bereketleşir. Sebze ve meyveciliğin ihyasına da çalışılıyor.

İdil etrafında eski devirlere ait bir çok asara rastlanmaktadır. Bunlar arasında tarih ve arkeoloji bakımından tetkike şayan olanları mevcuttur.

Yeni ve güzel kasabanın, değerli kaymakamı bay İbrahimin himmetile yakın bir atide yeni bir yüz taşımağa başlayacağında şüphe yoktur.

Yahyalıda kiraz bayramı

Kayserinin güreş salonu merasimle açıldı

Kayseri (Hususî) — Kayserinin Pınarbaşı kazasının ehemmiyet ve cesameti nazarı dikkate alınalark bu kazada yeniden polis teşkilâtı yapılmıştır.

Kayseriye bağlı Develi kazasının Yahyalı nahiyesinde bu hafta pazar günü kiraz bayramı yapılacaktır. Bayrarama Kayserinin Halkevi ile bir çok erkânı davet edilmiştir. Ayni zamanda nahiyenin ikmal edilmiş olan beş sınıflı ilk mektebinin açılma töreni de yapılacaktır. Bayramda sergide teşhir olunacak kirazlardan birinci, ikinci, üçüncü kirazlara nakdi mükâfat verilecektir.

Kayseri spor bölgesi tarafından tesis olunan güreş salonunun açılma töreni yapılmış. Bu münasebetle salonda teşvik müsabakaları da yapılarak müsabakalarda derece aalnlara hediye olark birer saat verilmiştir.

Ankara Güneş spor klübü Kayseriye gelerek bölgenin Sümerspor klübü ile iki maç yapmış, birinci maçta tarafeyn beşe beş ile müsavi gelmiş; ikinci maçta Kayseri Sümerspor klübü bire iki ile galip çıkmıştır.

İncesu kazasındaki Doğu spro klübü

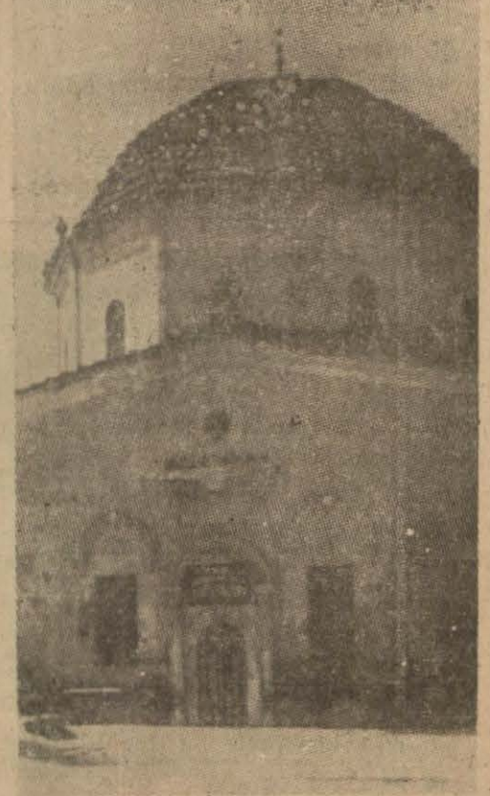

Kayseri spor bölgesinin güreş salonu

son günlerde Kayseri spor bölgesine tescil edilmiştir.

Meşum servet

Ortada 75 bin lira var, kimse almak istemiyor

Meşum paranın kurbanlarından Albert Barta

Karıkoca

Masalları andıran fakat, en ufak teferruatına kadar hakikat olan bir vaka.

Hâdise bundan otuz iki sene evvel başlıyor. Aleksandr Bergman ismindeki Transılvanya'lı bir genç 1906 da memleketinden ayrılıyor. Transılvanya o zaman Macaristana tâbidi, bugün ise Romanyanındır.

1906 senelerinde daha bir çok gençler, Aleksandr Bergman gibi, memleketlerinden çıkıp Avrupada ve Amerikada talihlerini denemeye gitmişlerdir. Fakat, hiç birinin başına bu Transılvanyalı gencin başına gelenler gelmemiştir.

Aleksandr Amerikaya gitmek üzere memleketinden ayrılırken, arkasında anasını, babasını, kızkardeşini ve bir de 17 yaşındaki yavuklusunu bırakmaktadır.

Magda ismindeki bu genç kız, Aleksandr'ı Amerikadan gelinceye kadar bekliyeceğini söylemiş, fakat, Aleksandr ona yalnız:

— Zengin olarak dönersem seninle evlenirim, diye yarım ağız bir vaatte bulunmuştur....

Madga sevgilisinin vefasızlığına bir iki sene sonra tamamile kanaat getiriyor. Aleksandr gitti gideli ona bir mektup bile göndermemiştir.

Beş sene sonra Magda başka birisiyle resmen nişanlanmış bulunmaktadır. Çünkü artık Aleksandr Bergman'dan ümidini tamamile kesmiştir.

Fakat, genç kız, nişanlandıktan bir müddet sonra Amerikadan bir mektup alıyor: Aleksanlr, Amerikaya vardıktan bir sene sonra o gün artık büyük bir iş sahibi ve milyoner olduğunu haber veriyor ve:

"Benimle evlenmek istersen gel, evlenelim,, diyor.

Magda şimdi nişanlısı ile Aleksandr arasında kalmıştır. Nişanlısını sevmektedir, Fakat bu, fakir bir gençtir. Aleksandr ise eski sevgilisidir, bugün bir milyoner olmuştur ve kendisine izdivaç teklif etmektedir.

Hangisini?

Tercih edecek? Genç kız fazla düşünmüyor, milyoneri tercih ediyor.

İLK KURBAN

Fakat, Nevyorka gider gitmez büyük bir hayal sukutuna uğrayor: Aleksandr, bir kere, milyoner değildir. Yalnız ,iyi bir iş sahibi olmuş: bir kürkçü mağazası açmıştır. Sonra, beş sene büyük bir sefalet içinde yaşadığı için çok zayıflamış, çok çökmüş ve âdeta on, on beş yaş ihtiyarlamıştır. Bundan başka, şifasız bir hastalığa da tutulmuştur.

Bununla beraber Magda ve Aleksandr'la evleniyor. Fakat saadetleri uzun sürmüyor: Adam, bir sene sonra veremden ölüyor.

Magdaya bin, iki bin dolar kıymetindeki bir kürkçü mağazası kalmıştır. Fakat kendisi de kocasını sürükliyen hastalığa tutulmuş olduğundan, mağaza işlerini idare edecek halde değildir.

Bunun üzerine, kocasını babasına mektup yazıyor. Aleksandr'ın babası da esasen kürkçüdür. Ona: "Gel işleri sen idare et,, diyor.

MEŞUM PARA!

İhtiyar Bergman, oğlunun Amerikada yarım kalan işleri ile uğraşmak üzere derhal kalkıp Nevyorka gidiyor. Mağazayı idareye başlıyor. İşler oldukça iyi gidiyor. Zavallı genç dul Magda ile kaynatası orada beraber yaşıyorlar.

1918 de Amerika harbe iştirak ettiği zaman, memlekete hariçten gelmiş kimseler meselesi ortaya çıkmıştı. Amerikalılar, bunların memleketten dışarı çıkarılmasını istiyorlardı. Bunun için, mitingler yapıyorlar, yabancıları tahkir ediyorlar, onlarla çarpışıyorlardı.

Avusturya - Macaristan tâbiiyetinde olan ihtiyar Bergman da, aynı işle uğraşan Rus ve İtalyanlar gibi halkın hücumuna ve tahkirine uğrayordu.

Bir gün de bir miting esnasında adamcağızı bıçakladılar ve sırtından aldığı ağır bir yara neticesinde öldü... .

ÜÇÜNCÜ BİR FACİA!

Babasının ölümü üzerine, Bergman'ın kızı Marta:

— Şeamet parada, diyor. Ağabeyim bu para yüzünden verem oldu, öldü... Babam da ayni meşum paraya el sürer sürmez gözlerini hayata yumdu. Yengemin yapacağı iş, mağazayı terkedip memleketine gelmesidir..,

Magda, görümcesinin tavsiyesini dinliyor ve mağazayı satarak Transilvanyaya geliyor. Tabiii, mağazanın satıldığı paradan, Aleksandr'ın kız kardeşi olmak dolayısile, Marta da bir hak alıyor. Bu parayı da, kocasının boyacı ve lekeci dükkânını genişletmek için kullanıyor. Onlar da Amerikaya gidip bir boyacı atelyesi açıyorlar.

Martanın kocası Kende, derhal vaziyetini düzeltiyor ve işler de birdenbire büyük bir inkişaf görülüyor, kâr bir kaç misline çıkıyor.

Fakat, Bergman ailesi gibi Kende ailesinin bu saadeti de çok uzun sürmüyor. 1926 da, Kende, kendisinin bulduğu yeni bir boya usulünü tecrübe ederken, elindeki bir ecza şişesi düşüp infilâk ediyor. Adam derhal ölüyor, karısı da gözlerinden ve yüzünden ağır surette yaralanıyor.

(Sonu 10 uncu sayfada)

Bir idam mahkûmu mukaddes bir şahsiyet oldu

Yahudilerin beklediği kurtarıcı

Son Filistin karışıklıklarından sonra İngilizler tarafından Salomon ben Jozef (Yahut Süleyman bin Yusuf) isminde bir yahudi idama mahkûm edildi. Bu haber bütün yahudi âlemini heyecana düşürmüş ve kurtarılması için teşebbüslerde bulunulmuştu. Fakat, yahudinin cezası hafifletilmedi de, idam edildi.

Bundan sonra Jozef yahudilerin nazarında mukaddes bir şahsiyet hali aldı. Çünkü, bir efsane ile bu hâdise birbirine son derece tetabuk ediyordu.

Efsane şudur:

Yahudileri esaretten kurtarmak üzere iki Mesih gelecektir. Bunlardan biri Süleyman bin Yusuf, diğeri de Davudun oğludur. İlk Mesih Süleyman bin Yusuf, Armelus tarafından öldürülecektir. Bundan sonra, asıl Mesih yani Davudun oğlu gelecek ve yahudileri kurtaracaktır.

Bugün, yahudiler, bin seneden fazla bir zamandanberi bekledikleri bu Mesihin gelmek üzere olduğuna inanıyorlar. Çünkü bu iki Mesihin birincisi Süleyman bin Yusuf, efsanenin dediği gibi dünyaya gelmiş, fakat bir düşman tarafından öldürülmüştür.

Yarısı doğru çıkan efsanenin bundan sonra tamamile tahakkuk edeceğine inanan yahudiler şimdi kurtarıcılarını bekliyorlar...

Hakikî macera hikâyeleri No 9

Bir Amerikan kızının "Yıldız,,lık hulyası

BANA DAHA ziyade yaklaşarak ve gözlerimin içine dik katle bakara:

— Haftaya evleniyormuşsunuz diye işittim, dedi.

Sesi yumuşak ve ahenkliydi. Siyah ve dalgalı saçları vardı. Gözleri iri ve parıl parıldı.

— Evet, dedim. Kim söyledi?

Manidar bir tarzda geniş omuzlarını silkeliyerek:

— Biz işitiriz, dedi.

Bir taksi otomobili içindeydik.

Beni bir ziyafete götürüyordu. Haftaya evleneceğimi ona kimin söylediğini biliyordum. Beraberce ayni revüde çalıştığım dansöz kızlardı. Onlardan zaten bir şey saklanamazdı ki...

Dillerinin altında da bakla ıslanmaz. Ne duysalar, hemen yetiştirirler!

Bu adamla, bir kaç gün evvel tanışmıştım. Nevyorkun en güzel otelinde oturuyordu. Kendisinin çok zengin olduğu ve sermayesini bir revü işine tahsis edeceği söyleniyordu.

Benim şimdi çalıştığım tiyatroda revümüzü idare eden baş dansör, onun peşini bırakma, demişti.

Uzun zamandanberi meşhur bir yıldız olmak merakına kapılmıştın. Bu adam da, yeni bir revü teşkil etmek istediğini söylüyor. Belki, böylece arzuna erişir, meşhur bir dansöz olursun.

Nişanlım Londradaydı. Böyle ayrı yaşamaklığımızdan bıkmış, derhal Nevyorka geleceğini ve artık evlenmemiz icap ettiğini söylemişti. İşte tam bu sırada, bu adam belirmiş bulunuyordu.

Çalıştığımız tiyatroda ne vakit prova yapsak, boş sandalyelerin birinde onu görüyordum. Daima bizi, bilhassa beni seyrediyordu. Fakat ben, kendisine asla cesaret vermemiştim.

* * *

Taksi otomobilinde giderken sordu:

— Sizinle evlenecek olan talihli adam, acaba kimdir?

Nişanlım hakkında kendisine malûmat verdim:

— Demek ki, dedi. Meşhur bir yıldız olmak istidadı sizde varken böyle erkence evlenip sahneden çekileceksiniz öyle mi?

Hayret ediyorum. Bu kadar kabiliyetli bir kız, mesleğinin muvaffakıyetini elde etmeden çarçabuk nasıl her şeyi feda edebiliyor.

— Fakat, dedim. Siz nişanlımın nasıl bir erkek olduğunu bilmiyorsunuz.... Onun meziyetleri o kadar yüksektir ki, onunla yaşamayı her şeye tercih ederim.

— Yok canım, dedi. Yoksa nişanlınız ikinci bir Klark Geybl mi?

— Hayır, dedim. Size bir tek kelimede hülâsa edivereyim. Onu seviyorum.

Otomobilin penceresinden dışarı baktı.

— Yanılmışım, dedi. Bense, sizde büyük bir sanat aşkı var zannediyordum. O cihetten alâkadar olmaya başlamıştım..... (Bir lâhza durduktan sonra) Beni dinleyiniz. Size şimdiye kadar açıkça söylemedim. Hakkımda belki bir çok şeyler işittiniz. Doğrusunu anlatayım. Ben, büyük bir film kumpanyası hesabına seyahat yapıyorum. İstidatlı bir genç kız arıyorum. Kendisini kumpanyaya alıp yüksek bir ücretle mukavele yapacağız. Yeni bir "Con Kravford,, , yeni bir "Greta Garbo,, yetiştireceğiz. İşinize gelir mi?

İnsanlık bu! Biraz duraklamışım. Adam, bundan harekete gelerek:

— Fakat, dedi. Siz artık hayatınızı değiştirmek üzeresiniz. Olabilir mi?

Bu sözler, beni daha ziyade düşündürmeğe başlamıştı. İçimdeki şeytan durmaksızın dürtüşlüyor, gençlik hulyamı tahakkuk ettirmek için, önüme çıkmış olan bu 'Fırs,, tan istifade etmeğe kalkmanın doğru olup olmıyacağı üzerinde duruyordum.

* * *

O gece ziyafette ikram edilen şampanyalar bu düşüncemi daha derinleştirdi. Daha çok hevese kapıldım. İsmimi meşhur bir yıldız gibi büyük ilânlarla dünyanın her yerinde görmeğe başladım. Kendimi kaybediyordum. Kendisinin büyük bir sinema kumpanyası namına hareket ettiğini söyliyen adam da, durmaksızın söylüyordu:

— Buraya bak kızım. Kumpanyam, bana azamî salâhiyet vermiştir. eZvkime, vereceğim hükme büyük itimatları vardır. Ben ne söylersem olur kimi gösterirsem, derhal üzerinde uğraşmaya başlarlar. Ne dersin? Düşün bir kere.. Ama iyi düşün. Yarın akşama kadar sana mühlet... Cevabını ver! Razı olduğun takdirde hemen Parise hareket ederiz. Seni oradaki stüdyolarımızda yetiştireceğiz.

Ziyafetten sonra eve gittim. Uyu-

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

NE VAR, NE YOK?

Bir Fransız Kontunu Dava Eden Prenses..

Umumî harpten ve Rus ihtilâlinden sonra Avrupa "Rus prensesleri,, ile dolmuştur.

Bunlardan biri de: prenses Nadeca Şerbatof bugün Pariste tekrar sahneye çıkmıştır; hem de bir mahkemede..

Prenses kendisinin bir Rus mareşalının kızı olduğunu söylüyor. Mareşal prens Nikolanın emirberi imiş. Bundan başka, prenses, Romanofların yerine geçecek olan hanedanın müessisi Rurikin de ahfadındandır..

Prensesin dava ettiği bir Fransız Kontu: Lui de Brantestir. Prenses bir Rus Kontu; Stenbok Fermox ile evli iken bu Fransız kontu gelmiş, onu kandırmış. Rus kontu ile İstanbulda evlenmış olan prenses bunun üzerine kocasından ayrılıyor ve Fransız kontunun peşinden Avrupaya gidiyor.

Fakat, Fransada sukutu hayale uğramıştır. Kont onunla evlenmiyor. Daha doğrusu evlenmek istiyor, fakat ailesi, bilhassa annesi buna şiddetle itiraz ediyor.

Kont bundan sonra Hindi Çiniye gidiyor. Fakat prenses onu orada da bulmakta gecikmiyor. Çünkü yakında kontun bir çocuğuna anne olacağını hissetmektedir.

934 de prenses dünyaya bir kız çocuğu getiriyor. Bu sırada kont da İngiliz bir kızı ile evlenmiştir. Fakat evlilikleri çok sürmüyor, boşanıyorlar.

Bugün prenses Şerbatof kontu dava ediyor, kendisine bir milyon franklık zarar ziyan vermesini, kızına da ayda 1500 frank maaş bağlanmasını istiyor.

Evlenmekte Niçin Acele Ettiler?

Haziranın son günü Amerikada bütün evlenme daireleri büyük bir hücuma uğramış, nişanlısını koluna takan evlenme dairesine koşmuştur. O gün, bütün şehirlerde, her zamankinin iki, üç misli evlenme muamelesi görülmüştür.

Amerikalılar acaba haziranın 30 unda evlenmek için neye bu kadar acele etmişlerdir? Bunun sebebi, ne onlarda ekseriya görülen batıl bir itikattır, ne de bir para meselesi.

Buna sebep bir kanundur. Kanun şu:

1 temmuzdan itibaren, evlenmek istiyen her Amerikalı, evlenme dairesine sıhhat raporundan başka bir de kan muayenesine dair rapor getirmeye mecburdur, Bu, şüphesiz ki, evlenecek lerin sıhhati için ittihaz edilmiş bir karardır. Fakat, kan muayene ettirip rapor almak ne de olsa bir iştir.

İşte, bu külfeten kaçınmak istiyen Amerikalılar, haziranda evlenmişler; son güne kalanlar da büyük bir tehacümle evlenme dairelerine koşmuşlardır..

Everest Gene Galip!..

8888 metrelik boyu ile cihana hakim bir baş olan dünyanın en büyük tepesi Everest ezelî düşmanını bir kere daha mağlûp etti:

Adem oğlu, bu başı ayağının altına almaya muvaffak olamadan, önüne baka baka geri yine geri dönüyor.

Everest tepesine çıkmağa teşebbüs edip geri dönen son heyet bir İngiliz heyetidir. Oldukça yüksek bir noktaya kadar çıkmış olan bu dağcılar da nihayet geri dönmeye mecbur oldular.

Şimdiye kadar tepenin 8572 metresine kadar çıkılmıştır. Buraya çıkmak 924 de bir heyete nasip olmuştur. Ondan evvel de 922 de 8190 metreye çıkılmıştı. Onadn sonra da 933 de 8520 metreye kadar çıkabildiler.

936 da dağın zirvesine çıkmak için yola koyulan bir Fransız heyeti 7020 metrede dönmeye mecbur oldu.

Bu seneki heyet evvelâ, 14 nisanda 5590 metreye, nisanın sonunda 6405 metreye varmıştı. En son olarak da 8190 inci metreye çıkmışlardı. Bu suretle rekor 924 de erişilen noktaya kalmış oluyor..

Fikir ve sanat

(Altıncı sayıfadan devam)

sayabilirdi. Çünkü kulaklar asırlardanberi hasret çektiği sözü matbu bir halde işitiyor; gözler anadilinin imlâsını ilk defa matbu olarak görüyordu. Türkü (vav) lı veya (vavsız) yazmak kavgası bir imlâ meselesi olmaktan daha başka bir şeydi, âdeta o, bir tablo ve resim münakaşası idi. Hattâ daha ileri gidebiliriz: Bu bir estetik ve ideal kavgası halini almıştı.

Türkçe hikâye, türkçe roman, türkçe manzume sadece dilleri dolayısiyle bir kıymet halini alıyordu.

Bugün bize bunlar o kadar tabii geliyor ki; bunları bir eserin ham maddesi sayıyoruz. Halbuki sanatkâr ham maddeyi beşeri mikyasta işleyen insandır.

Bu bakımdan bir tasfiye devrine zarurî olarak girmiş bulunuyoruz.

SADRİ ERTEM

Erkek Kız

(8 inci sayıfaadn devam)

musumu ancak bu kıyafete girmek suretile yazanıyorum.

— Hiç evlenmedin mi?

— Evet İstanbulda Ferit adında bir delikanlı ile evlendim (diyerek içini çekti ve bir şey arar gibi etrafına bakındı). Talih onu bana yar etmedi.

Bu iki meçhul hakkında yapılmakta olan tahkikat neticesini ayrıca bildireceğim.

İ. Oğuz Yiğitbaşoğlu

Meşum servet

(9 uncu sayfadan devam)

MİRAS PEŞİNDE

Bir sen kadar süren bir tedavi - den sonra, Marta kısmen iyi oluyor, fakat ne eski güzelliği kalmıştır, ne gençliği, ne de sıhhati. Kazada yaralanmış olan gözleri yakında ta - mamile kör olmak tehlikesindedir.

Fakat, bu felâkete kalmıyor, Marta 1929 da, başka bir kısa hastalıktan sonra ölüyor...

Martanın ölümünden sonra, ka - lan servetini dağıtmak için mirasçıları arıyorlar. Anası babası olmadığı gibi, uzak, yakın hiç bir akrabası da meydana çıkmıyor.

Nihayet Martanın servetine tek varisin Albert Barta isminde bir genç olduğu anlaşılıyor. Marta ile uzaktan dayı çocuğu gibi bir hısımlığı olan bu genç Transılvanyada - dır ve bu servete varis olduğunu haber alınca, işini gücünü bırakıp derhal Amerikaya koşuyor.

YANLIŞ OLMUŞ!

Bu paranın uğursuzluğuna uğrayanlardan bir de bu Albert Barta' - dır.

Amerikaya ayak basıp âdeta koşa koşa Nevyorka gittiği zaman, eski kürkçü ve daha sonraki boyacı dükkânlarının servetini başka birisinin kendisinden daha evvel ele geçirmiş olduğunu görüyor. Bu, Martanın daha yakın bir hısımı: Dayısının oğlu olan Mihail Bartadır. Albert'e:

— Affedersiniz, yanlışlık olmuş! diyorlar. Asıl varis Mihail'dir. Sizin mirasa hiç bir hakkınız yok!

Memleketinde bütün işini gücünü terkederek gelmiş olan zavallı a - dam orada büyük bir sefalete düşüyor ve nihayet aklını kaybediyor. Bugün, timarhanede halâ:

"Servetimi çaldılar!,, diye söy - lenmekteymiş.

MEŞUM PARANIN SON KURBANI

Kimseye ha yır etmiyen ve herkesin başına felâket getiren bu paraya en nihayet Mihail Barta da kurban gitmiştir.

Bir müddet mesut bir hayat yaşıyan Mihail de nihayet feci bir şe - kilde ölüyor:

Ayni isimde başka birisine karşı uzun zamandanberi kin beslemekte olan bir İtalyan, bir gece, içip içip, Mihail Barta'nın karşısına çıkıyor ve bir kurşunda ödlürüyor....

Şimdi bundan otuz sene evvel A - merikada başlıyan bu hikâyenin son safhasında bulunuyoruz. Bun - dan sonra başka bir meşum hâdise olacağa pek ihtimal verilmiyor: Çün kü, ortada kalan 70 bin lira kadar bir paraya hiç bir varis çıkmıyor... Mihail Barta'nın servetine resmen varis bazı kimseler vardır. Fakat, hiç biri bu "Meşum,, paraya elini sürmek istemiyor...

Taşova Bölgesinde Tütün Satışları

Erbaa (Hususî) — Tütün satışları gayri tabiî şartlar içinde devam etmek tedir. Bölgeyi temsil eden Erbaa mıntakasında piyasa bir iki ay evvelki durgun vaziyetler göre yüzde beş on gibi nisbi bir yükseliş göstermekte: Niksar ve Tokat mıntakalarında eski durgunluğunu muhafaza eylemektedir.

Alıcılar: Erbaa mıntakasında başta idare olmak üzere Ostro - Türk, Felemenk - Türk, Şahin oğulları, Hâkim oğulları ve yerli firmalardır. Niksar ve Tokatta idare ile Ostro - Türk şirketinden başka alıcı yoktur.

Geçen sene bu mıntakalardaki en chemmiyetli alıcılardan Nemli Mitat ve Türk tütün limited firmaları bu sene mübayaaya iştirak etmemişlerdir.

Bölgede derenbar haziran sonuna kadardır. Muhitin teamülü veçhile alıcının müracaatı üzerine bu müddet on beş gün veya bir ay uzatılır. Bu sene de müddetin uzatılacağı tabiidir. bu temdit karşısında Erbaada beş bin alıcı Niksar ve Tokatta yarıdan çok alıcı birdenbire sıkışacak. Kapanda mahsul bollanacak ve birdenbire aksülâmel yapacaktır. Bu fırsattan derhal mahdut alıcılar istifade edeceklerdir; fiyatları düşüreceklerdir.

O zaman alıcı elindeki malı yok bahasına satmağa mecbur kalacaktır; çünkü borçludur.

İnhisarlar bu vaziyet karşısında derhal tedbir almalı, bunun için de her üç mıntakadaki nazımlığını kuvvetli bir alıcı vaziyetine sokmalıdır. Şimdilik başka çare yoktur.

B. C.

Suzan Langlen öldü

Paris, 4 (A.A.) — Tenis oyuncusu Bayan Süzan Langlen, vefat etmiştir.

Paris, 4 (A.A.) — Süzan Lenglen 1899 senesinde Pariste doğmuştur. 1914 de çift kadınlar ve muhtelit çiftler dünya şampiyonu ünvanlarını almıştır. Anversde yapılan olimpik oyunlarda şampiyonluğu kazanan Lenglen, bir müddet sonra Brükselde tek kadınlar, muhtelit çiftler ve çift kadınlar şampiyonluklarını kazanmıştır. 1927 de profesyonel olmuş ve iki sene evvel de tenis mektebi tesis etmişti.

Yafa, Kudüs, Telavide mühim hâdiseler

Tel - Aviv, 4 (A.A.) — Birkaç gündenberi devam eden sükûnetten sonra hemhudut olan Yafa ve Tel-Aviv şehirlerinin halkı tekrar biribirlerine girmişlerdir. Arapların üzerine ateş edilmiş, çıkan mermilerden bir kişi ölmüş ve iki kişi ağır surette yaralanmıştır. İnfilâk eden üç bombadan dört kişi ağır surette yaralanmıştır. İki şehir arasında münakalât kesilmiştir.

Kudüs, 4 (A.A.) — Kudüsün Yahudi mahallelerinin birinde bir Arap otobüsüne karşı bir bomba atılmıştır. Bombanın infilâkından üç kişi ölmüş, 10 kişi yaralanmıştır.

Dün akşam şimal mıntakasında Araplara karşı birçok taarruzlar yapılmıştır. Bu mıntakada silâhlı çeteler küçük gruplar halinde faaliyetlerine devam etmektedirler. Dün yedi kişini yaralandığı haber alınmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Nafıa Vekâleti istanbul Elektrik işleri Umum Müdürlüğünden:

Hükûmetçe satın alınan İstanbul Elektirik Şirketinin muamelâtı 1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren "İstanbul Elektrik İşleri Umum Müdürlüğü" tarafından fiilen işletilmektedir. Gerek Beyoğlunda Metro hanındaki Umum Müdürlüğe ve gerek Beyazıt ve Kadıköy şubelerimize yazı ile vuku bulacak müracaatlarda şirket kelimesi zikredilmiyerek yukarda dercedilen adresin aynen ayzılması muhterem müşterilerimizden rica olunur.

(4184)

UMUM MÜDÜRLÜK

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

Posta Motorbotlarında çalışmak üzere Dizel motorlarında ihtisas peyda etmiş bir makiniste ihtiyaç vardır. Aylık altmış liradır. İstekli olanlar bir hafta içinde müdürlüğümüze müracaat etmelidirler.. (4138)

M. M. Vekâletinden

1485 sayılı kanuna göre savaş sakatlariyle şehit öksüzlerine ait 938 yılı ikramiyelerinin tevziine başlamak üzere havaleleri Ziraat Bankasınca İkramiye tevzii komisyonları emrine gönderilmek üzeredir. Bu yıl savaş sakatlariyle şehit öksüzlerine isabet eden para miktarı aşağıda gösterilmiştir. (4178)

Derece	Subay Lira	Subay Ku.	ER Lira	ER Ku.	
1	204	50	102	25	
2	184	05	81	80	
3	143	15	61	35	
4	122	70	40	90	
5	102	25	20	45	
6	81	80	20	25	
			19	81	Bir şehidin öksüzlerine

BORSA

Ankara 4 7-938

Hizalarında yıldız işareti olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır.

ÇEKLER

* Londra	6 23	* Prag	4 3 5
* Nevyork	125 70	* Madrid	8 9225
* Paris	3 5 25	* Varşova	23 68
* Milâno	6 615	* Budapeşte	24 92
* Cenevre	28 88	* Bükres	0 9375
* Amsterdam	69 58	* Belgrad	2 87
* Berlin	50 3	* Yokohama	36 37
* Brüksel	21 31	* Stokholm	32 1225
* Atina	1 1	* Moskova	23 725
* Sofya	1 5375	Viyana	

İstikrazlar

* 1933 T. Bor	1 99 50	* Ergani İstik	99 5
" " " III		S. Erzurum	
" " " III		S. Erzurum	

Efektifler verilmemiştir.

İngilizceden çeviren:
HİKMET MÜNİR

T. C. Ziraat Bankası

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Aded	1,000	liralık	4,000	Lira
4	„	500	„	2,000	„
4	„	250	„	1,000	„
40	„	100	„	4,000	„
100	„	50	„	5,000	„
120	„	40	„	4,800	„
160	„	20	„	3,200	„

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 LİRADAN AŞAĞI DÜŞMİYENLERE ikramiye çıktığı takdirde % 20 FAZLASİLE verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Kiralık emlâk

Mahallesi	Sokağı	No: su	Cinsi	Aylık kirası Lira Kr.
Galata Arapcami.	Alacamescid	38	Ev	04.00
„ Sultan Beyazıt	Mumhane 6-ıncı Vakıf han	29	Oda. 6-ıncı kat	6.00
„ „	„ „	28	„ „	6.00
„ „	„ „	27	„	6.00
„ „	„ „	26	İki oda „	12.00
„ „	„ „	25	„ „	14.00
„ „	„ „	24	Oda „	7.00
„ „	„ „	23	„ „	7.00
„ „	„ „	22	„ „	7.00
„ „	„ „	21	„ „	6.00
„ „	„ „	21	Oda 5-inci kat	7.00
„ „	„ „	22	„ „	7.00
„ „	„ „	23	„ „	7.00
„ „	„ „	25	İki oda „	15.00
„ „	„ „	26	„ „	12.00
„ „	„ „	27	Oda „	6.00
„ „	„ „	28	„ „	6.00
„ „	„ „	29	„ „	6.00
„ „	„ „	18,17	İki oda 4-üncü kat	16.00
„ „	Mehmet Ali paşa han üst kat	58	Oda	12.00
Beyoğlu Hüseyinağa.	Hava	8	Dükkân	8.00
Gaolatada Şahkulu.	Karanfil	22	„	20.00
Kabataş Ömer Avni.	Dolmabahçe Caddesi	221/223	„	8.00
Tophane, Karabaş.	Topçular	305	Dükkân maa oda	16.00
Galata Sultan Beyozıt	Mumhane	10	6-ıncı vakıf han 4-üncü kat	7.50
„ „	„ „	20	„ „ „	5.50

Yukarıda yazılı vakıf mallar 31 - 5 - 939 sonuna kadar kiraya verilmeleri açık arttırmaya konulmuştur. İhalesi 6 - 7 - 938 çarşamba günü yapılacaktır. İsteklilerin Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğü Akarat Şubesine gelmeleri. (3980)

Akay işletmesi Müdürlüğünden:

AKAY İsletmesi yaz tarifesinin Pazardan başka günler kısmında 6 - 7 - 938 Çarşamba gününden itibaren aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:

Kadıköy - Haydarpaşa hattında:

Haydarpaşadan 7,38 de kalkan vapur 7,20 de kaldırılacak ve Köprüye 7,40 da varacaktır.

Kadıköyden 7,30 da kalkan vapur doğru Köprüye gelecektir.

Köprüden 14,30 da, 15,20 de Haydarpaşa ve Kadıköyüne kalkan vapurlar onar dakika evvele alınmıştır.

Adalar ve Anadolu hattında:

103 No. lu sefer Burgazdan 6,40 - Kınalıadadan 6,55 de kalkarak Köprüye 7,40 da varacaktır.

105 No. lu sefer Heybeliden 5,40 - Büyükadadan 5,50 - Maltepeden 6,10 - Bostancıdan 6,30 - Suadiyeden 6,40 - Caddebostanından 6,50 - Kalamıştan 7,10 - Modadan 7,20 - Köprüye varış 7,45.

107 No. lu sefer Pendikten 5,45 - Kartaldan 6,05 - Büyükadadan 6,30 Heybeliden 6,40 Köprüye varış 7,40. 144 No. lu sefer Köprüden 14,45 - Kınalıdan 15,25 - Burgazdan 15,40 Heybeliden 15,55 - Büyükadaya varış 16,10.

136 ve 145 No. lu seferler: Yalnız cumartesi günleri yapılacaktır.

142 ve 153 No. lu seferler pazardan maada her gün yapılacaktır.

(4186)

Adalar mal müdürlüğünden:

8 - 7 - 938 Cuma günü saat 14 de satılacağı ilân olunan Heybeliada eski Cebel yeni Akçakoca sokağında 5 sayılı evin satışı ayni gün saat 11 de yapılacağı ilân olunur. (4187)

(8) Temmuz 938 Cuma günü akşamı Sanatkâr Naşit ve arkadaşları Azak sineması yazlık bahçesinde ilk temsili bekleyiniz!

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu
3. üncü keşide 11 Temmuz 938 dedir.
Büyük ikramiye 50.000 Liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak etmek suretile siz de talihinizi deneyiniz..

DOKTOR

Necattin Atasagun

Her gün sabahları sekiz buçuğa akşamları 17 den 20 ye kadar Lâleli Tayyare apartmanları ikinci daire 17 numarada hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar hastalarını para z. Kurun, Haber okuyucularını dakupon mukabilinde muayene eder Telef: 23952

ÇOCUKLARINIZIN
En güzel bir kitap
Türk ikizleri

Çocuk Esirgeme Kurumunun vaktile bir aile kütüphanesi olarak bastırdığı İkizler serisinde duyduğunuz bu eksikliği bu güzel ve resimli büyük hikâye kitabı ile doldurulmuş buluyoruz.

Kültür bakanlığı eseri tetkik etmiş, ilk okul çağındaki çocuklar için faydalı eser olduğunu tasdik etmiştir.

Ankara caddesinde Vakit Kitap evinde arayınız: Fiatı 60 kuruş: posta için 4 kuruş ilâve ediniz

Göz Hekim
Dr. Murat Rami Aydın

Muayenehanesini Taksim-Talimane Tarlabaşı Cad. *URFA* Apt. nına nakletmiştir. Tel: 41553

Pazardan maada hergün: Öğleden sonra saat ikiden altıya kadar

— KURUNun kitap şeklinde roman tefrikası. —

Bizans İmparatorluğunun Tarihi

Bizans mevzuu uzun yıllar ayrı ayrı tetkik ve tetebbü edilmiş bir mevzu olduğu halde bugün bile aydınlatılmamış birçok tarafları vardır. Tevfik Yetimlioğlu tarafından lisanımıza çevrilen Bizans İmparatorluğunun tarihi adlı kitap bu aydınlatılmamış tarafları tesbit etmekte ve bütün Bizans tarihine temas ederek Şarki Avrupa imparatorluğunun bin senelik vukuatını hikâye etmektedir.

Fiyatı yüz kuruş olup her kitapçıda bulunur. Toptan müracaat mahalli: — İstanbul, Vakit Yurdu.

40 ŞERLOK HOLMES İŞBAŞINDA

muş.. Eski nallar ama, çivileri yeni.. Bu cidden enteresan. Haydi nalbant dükkânına gidelim.

Oğlan bize bakmadan işine devam ediyordu. Holmes, gözleriyle yerdeki demir, tahta parçalarını araştırıyordu. Birden arkamızdan bir ayak sesi geldi ve hanci hiddetinden mosmor kesilmiş ve yüzü, yuvalarından uğramış gözleri, ve çatılmış kaşlariyle karşımıza dikildi. Elinde tuttuğu madenî başlı kısa bastonunu sallıyarak üzerimize doğru yürürken, cebimdeki tabancayı yoklamaktan kendimi alamadım.

Herif:

— Sizi mel'un casuslar sizi, diye haykırdı, Burada işiniz ne?..

Holmes yavaştan aldı:

— Allah Allah, Mister Röben Heys... İnsan, neredeyse burada bir şeyler bulup çıkaracağımızdan korktuğunuzu sanacak.. dedi.

Adam, güçhal ile kendisini tuttu ve zoraki bir gülümseme dudaklarında çevrelendi. Bu gülüşü deminki gazaplı halinden daha çok korkunç idi:

— Dükkânımda istediğiniz kadar araştırmalar yapabilirsiniz. Fakat şunu da söyliyeyim ki, iznim olmadan buralara burun kosulmasına tahammül edemem. Onun için, borcunuzu ödeyip, ne kadar çabuk gidişinizi görsem daha çok memnun olurum.. dedi.

Holmes cevabı yapıştırdı:

ŞERLOK HOLMES İŞBAŞINDA 37

— Çünkü kaybolan oğlundan haber getiriyoruz.

Hancının yüzü apaçık bir surette değişti:

— Ne o?. İzini buldunuz mu?..

— Liverpulda olduğunu anlamışlar. Her saat yakalanacağını umuyorlar.

Adamın traşlı yüzünde gene seri bir değişiklik oldu, canlandı. Piposunu ağzından çekerek konuştu:

— Belki tuhafınıza gidecek ama, dükü her hatırlayışımda aklıma bana yaptıklrıa geldiği için, daima şeytan azapta gerek derim. Vaktiyle arabacı başılığını yapmıştım. Öyle fena muameleler de bulunmuştu ki... Hele, durup dururken beni kovması çok gücüme gitmişti. Fakat Lord Salitire'in Liverpolde bulunduğu hoşuma gitti. Onun için şatoya varmanıza yardım edeceğim...

Holmes teşekkür ederek:

— İlkönce biraz yemek yesek daha iyi olacak. Ondan sonra bisikleti getirirsin.. dedi.

Adam aksi aksi cevap verdi:

— Bende bisiklet yok.

Holmes bir sterlingi gösterdi.

Adam gene homurdandı:

— Yahu sana bisikletim olmadığını söylüyorum. Şatoya varmak için size iki at bulabilirim.

— Alâ, Yemeğimizi yiyelim de görüşürüz... dedi, Holmes.

Şirketi Hayriyeden

Mesai saatlerinin son değişme kararından dolayı Temmuzun altıncı çarşamba sabahından itibaren ilâve edilen yeni postalarla mevcut postalarda yapılan tadiller aşağıda gösterilmiştir:

1 — Sabahları Boğaziçinden Köprüye inen 31-33-39 numaralı sefer ler tarifede gösterilen hareket vaktinden (15) dakika evvel kalkacaktır.

2 — Cumartesiden başka günlerde:

A) Köprüden 14,25 de bir vapur hareketle Yeniköy, Tarabya, Kireçburnu, Büyükdere, Sarıyer, Yenimahalle ve Rumeli kavağına uğrayarak Anadolu kavağına gidecektir.

B) Köprüden 14,20 de bir vapur hareketle Kuzguncuk, Beylerbeyi, ve Çengelköyüne uğrayarak Vanıköyüne gidecektir.

* * *

Tarifede (130) numarada kayıtlı ve Köprüden saat (15) de kalkacağı yazılı postayı hoparlör tertibatile mücehhez (71) numaralı vapurumuz yapacaktır. Bu vapur Beşiktaş, Yeniköyden Altınkuma ve Altınkumdan Yeniköy ve Anadoluhisarına uğrayarak Üsküdardan Köprüye dönecektir.

Yaz mevsiminin en sıcak günlerini Boğazın temiz havasını alarak geçirmek istiyenlerin bu postayı tercihen evlerine dönebilecekleri ve istiyenlerin hamil oldukları kartlar ve gidip gelme adî biletlerle azimet ve avdet suretile uzun müddet Boğaz tenezzühünden istifade edebilecekleri ilân olunur.

* * *

Temmuzun on birinden itibaren meriyet mevkiine girecek olan fevkalâde tenzilli aylık kart abonemanlarımızın şimdiden satılığa çıkarıldığı muhterem yolcularımıza bildirilir..

İstanbul Deniz Ticareti Müdürlüğünden:

Kumkapı mendireği için taş, kum, çakıl, beton demiri, kereste, çivi, vesaire alınacaktır. İstekliler % 7,5 teminatı muvakkateleriyle 5 - 7 - 938 salı günü saat 11 de Galatada Deniz Ticareti Müdürlüğü satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur. (4047)

İstanbul Asliye Mahkemesi Altıncı Hukuk Dairesinden:

Arşagül tarafından Samatya Yalı kenarında Kumsal sokak 7 sayılı evde oturmakta iken halen ikametgâhı meçhul Yuvan aleyhinde açılan neseb davasına ait dava arzuhali sureti müddaleyhin ikametgâhının meçhuliyetinden bahsile bilâ tebliğ iade kılınması üzerine mezkûr arzuhalin mahkeme divanhanesine talikine ve 15 gün müddetle 10 gün içinde cevap vermek üzere ilânına karar verildiğinden adı geçen Yuvanın mahkememizin 938/923 numarasında kayıtlı mezkûr davaya on gün içinde cevap vermesi lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (26059)

İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan:
938/1432

Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer altı parçadan ibaret oda takımı ve bir adet büfe ve sair eşya 5 - 7 - 938 tarihine müsadif salı günü saat 9 dan 10 a kadar Şişlide Hasat sokağında 33 numaralı hanenin önünde açık arttırma suretiyle satılacağından talip olanların yevmü mezkûrda mahallinde hazır bulunacak memura müracaat eylemeleri ilân olunur.

Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğünden:

Su rasat işlerinde münhal 150 lira aylık ücretli rasat şefliğinde çalıştırılmak üzere iki fen memuru alınacaktır.

İsteklilerden en az Nafıa Fen Mektebinden mezun olup memurin kanununun icabettirdiği umumî vasıfları haiz bulunanların en son bulundukları vazifelere ait vesika suretlerini istidalarına iliştirerek Temmuz 938 gayesine kadar Umum Müdürlüğe müracaat etmeleri ilân olunur.

(2185) (4119)

Dr. Irfan Kayra
Röntken Mütehassısı
Hergün öğleden sonra saat 3 ten 7 ye kadar Belediye, Binbirdirek Nuriconker sokakta Aslaner apartıman No. 8-10

KURUNa abone olunuz ve edininiz

— KURUNun kitap şeklinde roman tefrikası. —

Taş yemek odasında yalnız kaldığımız zaman, Holmesin artık topallamadığını hayretle gördüm. Üstad, gene mutad hilelerinden birini kullanmıştı. Neredeyse gece bastıracaktı. Sabahtan beri de ağzımıza bir lokma koymuş değildik. Onun için hemen sofraya çöktük. Yemekten sonra, Holmes derin bir düşünceye dalmıştı. Bir iki defa pencereye doğru yürüdü, ve dikkatli dikkatli dışarıya baktı. Bu pencere kirli bir avluya açılıyordu. Avlunun uzağında içinde kirli pasaklı bir çocuğun çalıştığını gördüğümüz bir nalbant dükkânı vardı. Beri yanda da ahırlar görünüyordu. Bu gezinti - lerden birinden sonra oturmuş olan Holmes, birden iskemleden sıçradı ve yüksek sesle:

Vatson, diye bağırdı. Vallah, billâh buldum, yakaladım. Evet. Muhakkak ki böyle olmuştur. Bugün, bir takım öküz ayakları izlerine rastladığımızı hatırlıyor musun?...

— Evet iyice görmüştün.

— Nerede?..

— Ne bileyim, her yerde. O bataklıkta vardı. Yolda vardı, ha... Bir de zavallı Alman hocasının öldürülmüş olduğu yerde vardı .

— Tamam. Şimdi, orada kaç tane öküz gördük.

— Bir tane bile gördüğümü hatırlamıyorum.

— Tuhaf.. Yolda bütün izlerine, ayak izlerine rastlıyalım da öküzün kendisini görmüyelim, garip değil mi Vatson, ne dersin dostum?..

— Cidden garip.

— O halde biraz davran Vatson.. Şöyle bir düşün bakalım. Bu izlere yolda gördüğünü hatırlıyabilir misin?

— Evet.

Holmes ufak ufak kopardığı ekmek parçalarını dizerek:

— O halde bu izlerin bazan bu şekilde:

— : : : : — Bazan da şöyle:

— . : . : .: — , arada sırada da:

— . . . . . — Böyle oldukları aklına geliyor mu?..

— Hayır, gelmiyor.

— Ama benim geliyor. Buna da yemin edebilirim. Maamafih boş yere zamanımızda bunu tetkik etmek lâzım. Amma da aptalmışsım dostum ki, bunları gördüğüm halde bir hüküm çıkaramadım.

— Hükmünüz nedir üstad?..

— Hükmüm şudur: Bu şayanı dikkat öküz, yürüyor, rahvanlaşıyor ve dört nala gidiyor... Ufuk aydınlanmıştır Vatsoncuğum. Ama, şu oğlanı da haddeden geçirmek lâzım. Gidelim bakalım karşımıza ne çıkacak?..

Ahıra indik. Ahıra daha tımarlanmamış iki at bağlanmıştı. Holmes bir tanesinin arka ayağını kaldırdı ve bir kahkaha attı:

— Eski nallar bunlar. Ama daha yeni vurul-

Dün Ve Yarın Tercüme Külliyatı

Son defa neşredilen Bizans İmparatorluğu tarihi ile 66 cilt tamamlanmıştır.

Başlı başına bütün ilim severleri doyuracak derecede güzel olan bu kütüphane içinde iktısadi, edebî ve ilmî mevzular üzerine yazılmış en yeni kitapları bulursunuz, Tercümeli Türk okuyucularının çok yakından tanıdığı şahsiyetler tarafından yapılmıştır. Kitapları toptan ve muhtelif serleri perakende olarak alanlara tenzilât yapılır. Müracaat yeri: İstanbul — Vakit Yurdu.

Sahibi ASIM US
Neşriyat müdürü Refik A. Sevengil